

**GRUPA KAPITAŁOWA
PRZEDSIĘBIORSTWO PRZEMYSŁU
SPOŻYWCZEGO „PEPEES” S.A.**

**SKONSOLIDOWANE
SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2018
DO 31 GRUDNIA 2018**

**SPORZĄDZONE WEDŁUG
MIĘDZYNARODOWYCH STANDARDÓW
SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ
W WERSJI ZATWIERDZONEJ PRZEZ
UNIEJ EUROPEJSKĄ**

INDEKS DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

WYBRANE DANE FINANSOWE W PRZELICZENIU NA EUR	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	7
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM..	8
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPIŃWÓW PIENIĘŻNYCH.....	9
INFORMACJA DODATKOWA DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	10
1. Informacje ogólne dotyczące jednostki dominującej.....	10
2. Informacje dotyczące okresów sprawozdawczych.....	12
3. Struktura Grupy Kapitałowej.....	12
3.1 Struktura grupy kapitałowej na dzień 31 grudnia 2018 r.	12
3.2 Podstawowe informacje finansowe dotyczące podmiotów powiązanych	13
3.3 Zmiany w Grupie Kapitałowej.....	13
4. Istotne zasady rachunkowości.....	13
4.1 Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	13
4.2 Zmiany zasad rachunkowości	13
4.3 Korekty błędów poprzednich okresów.....	13
4.4 Oświadczenie o zgodności	13
4.5 Zasady konsolidacji.....	14
4.6 Przeliczanie pozycji wyrażonych w walutach obcych	14
4.7 Rzeczowe aktywa trwałe.....	14
4.8 Wartości niematerialne.....	15
4.9 Wartość firmy	15
4.10 Prawo wieczystego użytkowania gruntów	16
4.11 Nieruchomości inwestycyjne	16
4.12 Instrumenty finansowe	16
4.13 Zapasy	17
4.14 Aktywa biologiczne	17
4.15 Należności krótko- i długoterminowe	17
4.16 Transakcje w walucie obcej	18
4.17 Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	18
4.18 Zaliczki	18
4.19 Kapitał własny.....	18
4.20 Kredyty bankowe i pożyczki.....	19
4.21 Koszty finansowania zewnętrznego	19
4.22 Odroczonego podatek dochodowy	19
4.23 Świadczenia pracownicze	19
4.24 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	20
4.25 Rezerwy	20
4.26 Rozliczenia międzyokresowe bierne	20
4.27 Utrata wartości aktywów.....	20
4.28 Leasing	20
4.29 Uznawanie przychodów	20
4.30 Pozostałe przychody operacyjne	21
4.31 Dotacje państwowe	21
4.32 Koszty operacyjne	21
4.33 Pozostałe koszty operacyjne	22
4.34 Koszty finansowe	22
4.35 Przychody finansowe	22
4.36 Zysk na jedną akcję.....	22
4.37 Instrumenty pochodne	22

4.38 Szacunki i związane z nimi założenia	22
4.39 Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	22
4.40 Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności	23
4.41 Nowe standardy rachunkowości – zastosowanie standardów w 2018 r.	23
4.42 Nowe standardy rachunkowości i interpretacje wchodzące w życie po dniu bilansowym	26
5. Nietypowe pozycje mające znaczący wpływ na aktywa, pasywa, kapitał i wynik finansowy	28
6. Instrumenty finansowe	28
7. Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności	29
7.1 Informacje dotyczące produktów i usług	29
7.2 Przychody i wyniki segmentów	30
7.3 Aktywa i zobowiązania segmentów	30
7.4 Pozostałe informacje o segmentach	31
7.5 Przychody z podziałem na produkty	31
7.6 Przychody ze sprzedaży według struktury terytorialnej:.....	31
7.7 Informacje dotyczące głównych klientów.....	32
8. Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej	32
8.1 Rzeczowe aktywa trwale.....	32
8.2 Nieruchomości inwestycyjne	34
8.3 Wartości niematerialne.....	34
8.4 Wartość firmy z konsolidacji	35
8.5 Inwestycje w innych jednostkach.....	36
8.6 Zapasy	37
8.7 Należności z tytułu dostaw.....	37
8.8 Należności pozostałe.....	38
8.9 Należności skierowane na drogę postępowania sądowego	38
8.10 Odpisy aktualizujące wartość należności	38
8.11 Zaliczki	39
8.12 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	39
8.13 Kapitał podstawowy.....	39
8.14 Kapitały zapasowe i rezerwowe	40
8.15 Niepodzielny wynik	40
8.16 Kredyty i pożyczki	41
8.17 Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	46
8.18 Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych	47
8.19 Zobowiązania z tytułu dostaw oraz pozostałe zobowiązania	48
8.20 Pochodne instrumenty finansowe.....	48
8.21 Rezerwy i bierne rozliczenia międzyokresowe	49
8.22 Odroczone podatki dochodowe	50
9. Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów ...	50
9.1 Przychody ze sprzedaży produktów	50
9.2 Przychody ze sprzedaży usług	51
9.3 Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	51
9.4 Koszty według rodzaju.....	51
9.5 Koszty świadczeń pracowniczych.....	52
9.6 Pozostałe przychody operacyjne	52
9.7 Pozostałe koszty operacyjne	52
9.8 Koszty finansowe	53
9.9 Przychody finansowe	53
9.10 Podatek dochodowy	54
9.11 Zysk oraz całkowity dochód przypadający na jedną akcję.....	54
9.12 Stanowisko Zarządu dot. realizacji prognozy	55
9.13 Informacje dotyczące wypłaconej lub zadeklarowanej dywidendy, łącznie i w przeliczeniu na jedną akcję, z podziałem na akcje zwykłe i uprzywilejowane.....	55

10. Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych	55
10.1 Uzgodnienie kwot ujętych w śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych z saldem środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych w bilansie	55
10.2 Transakcje o charakterze niepieniężnym	55
10.3 Niewykorzystane limity w rachunku bieżącym	55
11. Pozycje warunkowe	55
12. Transakcje z podmiotami powiązаныmi	56
12.1 Transakcje emitenta ze spółkami zależnymi	56
12.2 Transakcje emitenta z akcjonariuszami	57
12.3 Transakcje emitenta z kluczowym personelem kierowniczym i nadzorującym	58
13. Zarządzanie ryzykiem finansowym	58
14. Zarządzanie kapitałem	60
15. Informacje dotyczące dywidend	60
16. Przeciętne zatrudnienie w Grupie	60
17. Wynagrodzenie biegłego rewidenta	60
18. Wskazanie istotnych postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, dotyczących zobowiązań oraz wiarygodności emitenta, ze wskazaniem przedmiotu postępowania, wartości przedmiotu sporu, daty wszczęcia postępowania, stron wszczętego postępowania oraz stanowiska emitenta	61
19. Zdarzenia pod dniem bilansowym	61
20. Zatwierdzenie sprawozdania do publikacji	61

WYBRANE DANE FINANSOWE W PRZELICZENIU NA EUR

NR	WYBRANE DANE FINANSOWE	W TYS. ZŁ		W TYS. EUR	
		Rok 2018	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2017
I	Przychody ze sprzedaży ogółem	239 941	224 273	56 233	52 836
II	Zysk netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	23 091	13 364	5 412	3 148
III	Całkowite dochody netto przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej	22 945	13 470	5 377	3 173
IV	Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	30 474	20 465	7 142	4 821
V	Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(32 719)	(21 412)	(7 668)	(5 044)
VI	Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	11 361	7 729	2 663	1 821
VII	Przepływy pieniężne netto, razem	9 116	7 238	2 136	1 705
VIII	Aktywa razem	333 925	303 887	77 657	72 859
IX	Kapitał własny	165 399	141 282	38 465	33 873
X	Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą	0,18	0,13	0,04	0,03
XI	Całkowite dochody na jedną akcję zwykłą	0,24	0,14	0,06	0,03
XII	Wartość księgowa na jedną akcję	1,74	1,49	0,40	0,36

Do przeliczenia wybranych danych finansowych na euro zastosowano następujące kursy ogłoszone przez Narodowy Bank Polski:

- wybrane pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień 31.12.2018 r. według średniego kursu obowiązującego na dzień bilansowy 1 EUR= 4,3000 zł,
- wybrane pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień 31.12.2017 r. według średniego kursu obowiązującego na dzień bilansowy 1 EUR= 4,1709 zł,
- wybrane pozycje sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych za okres od 01.01.2018-31.12.2018 r. według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ogłoszonych przez NBP obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca roku 2018 - 1 EUR= 4,2669zł,
- wybrane pozycje sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych za okres od 01.01.2017-31.12.2017 r. według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ogłoszonych przez NBP obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca roku 2017 - 1 EUR= 4,2447zł.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	AKTYWA	<i>Nota</i>	<i>Na dzień 31.12.2018</i>	<i>Na dzień 31.12.2017</i>
I	Aktywa trwale (długoterminowe)		173 688	155 419
1	Rzeczowe aktywa trwale	8.1	164 885	147 034
2	Wartości niematerialne	8.3	534	211
3	Wartość firmy z konsolidacji	8.4	3 140	3 140
4	Inwestycje w pozostałych jednostkach	8.5	113	113
5	Zaliczki	8.11	47	72
6	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	8.22	4 969	4 849
II	Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)		160 237	148 468
1	Zapasy	8.6	78 065	84 134
2	Aktywa biologiczne		330	-
3	Należności z tytułu dostaw	8.7	27 651	23 311
4	Należności pozostałe	8.8 8.9	6 044	5 250
5	Zaliczki	8.11	1 964	827
6	Pożyczki		941	762
7	Pozostałe aktywa finansowe	8.5	5 436	3 546
8	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	8.12	39 806	30 638
	Razem aktywa		333 925	303 887

	PASYWA		<i>Na dzień 31.12.2018</i>	<i>Na dzień 31.12.2017</i>
I	Kapitał własny		166 476	145 547
	<i>Kapitał własny przypadający akcjonariuszom Spółki</i>		165 399	141 282
1	Kapitał podstawowy	8.13	5 700	5 700
2	Kapitały zapasowe i rezerwowe	8.14	141 857	124 418
3	Kapitał z aktualizacji wyceny	8.14	(26)	(172)
4	Niepodzielny wynik lat ubiegłych	8.15	(5 223)	(2 028)
5	Wynik roku bieżącego		23 091	13 364
	<i>Udziały niedające kontroli</i>		1 077	4 265
II	Zobowiązania długoterminowe		50 293	48 684
1	Kredyty i pożyczki	8.16	30 398	25 330
2	Zobowiązania z tytułu aktywów w leasingu	8.17	4 775	7 446
3	Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	8.22	6 470	6 258
4	Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych	8.18	2 381	2 249
5	Dotacje	8.21	6 269	6 901
6	Pozostałe zobowiązania		-	500
III	Zobowiązania krótkoterminowe		117 156	109 656
1	Zobowiązania z tytułu dostaw	8.19	13 063	15 026
2	Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	9.10	1 712	2 887
3	Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	8.19	4 749	5 317
4	Kredyty i pożyczki	8.16	90 644	81 534
5	Zobowiązania z tytułu aktywów w leasingu	8.17	2 876	2 587
6	Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych	8.18	296	327
7	Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	8.21	3 816	1 978
	Razem pasywa		333 925	303 887

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

Przychody i koszty		Nota	Za okres 01.01.2018- 31.12.2018	Za okres 01.01.2017- 31.12.2017
Zyski i straty				
I	Przychody ze sprzedaży			
1	Przychody ze sprzedaży produktów	9.1	224 087	203 379
2	Przychody ze sprzedaży usług	9.2	1 184	1 831
3	Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	9.3	14 670	19 063
	Razem przychody ze sprzedaży, w tym:		239 941	224 273
	- przychody z działalności kontynuowanej		239 941	224 273
	- przychody z działalności zaniechanej			
II	Koszt własny sprzedaży			
1	Koszty sprzedanych produktów	9.4	(152 775)	(141 022)
2	Koszty sprzedanych usług	9.4	(241)	(654)
3	Koszty sprzedanych towarów i materiałów		(12 393)	(17 152)
4	Wynik z produkcji rolnej		(2 121)	(1 429)
	Razem koszt własny sprzedaży, w tym:		(167 530)	(160 257)
	- koszt własny z działalności kontynuowanej		(167 530)	(160 257)
	- koszt własny z działalności zaniechanej			
III	Zysk brutto ze sprzedaży (I-II)		72 411	64 016
1	Koszty sprzedaży i marketingu	9.4	(10 746)	(11 475)
2	Koszty ogólnego zarządu	9.4	(31 351)	(26 862)
3	Pozostałe przychody operacyjne	9.6	1 376	1 065
4	Pozostałe koszty operacyjne	9.7	(1 768)	(4 891)
IV	Zysk (strata) operacyjny		29 922	21 853
1	Koszty finansowe	9.8	(3 074)	(3 571)
2	Przychody finansowe	9.9	3 571	369
V	Zysk (strata) przed opodatkowaniem, w tym:		30 419	18 651
	- zysk(strata) przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej		30 419	18 651
	- zysk(strata) przed opodatkowaniem z działalności zaniechanej			-
	Podatek dochodowy	9.10	(7 005)	(5 460)
VI	Zysk (strata) netto		23 414	13 191
	Zysk (strata) netto przypadający akcjonariuszom spółki dominującej		23 091	13 364
	Zysk (strata) netto przypadający udziałom niedającym kontroli		323	(173)
VII	Inne całkowite dochody		(146)	106
1	Skutki wyceny aktywów finansowych		-	-
2	Przeszacowanie zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych		(146)	106
VIII	Całkowite dochody ogółem, w tym:		23 268	13 297
	Całkowite dochody netto przypadający akcjonariuszom spółki dominującej		22 945	13 470
	Całkowite dochody przypadające udziałom niedającym kontroli		323	(173)
IX	Zysk (strata) netto na 1 akcję, w tym:	9.11	0,18	0,13
	- zysk (strata) netto na 1 akcję z działalności kontynuowanej		0,18	0,13
	- zysk (strata) netto na 1 akcję z działalności zaniechanej			-

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny	Pozostały kapitał rezerwowy	Nie podzielony wynik	Razem kapitał własny przypadający udziałowcom jednostki dominującej	Udziały nie sprawujące kontroli	Razem kapitał własny
Stan na 1 stycznia 2017	5 700	52 668	(278)	53 397	16 712	128 199	920	129 119
Zmiany w okresie od 01.01.2017 do 31.12.2017	-	2 435	106	15 918	(5 376)	13 083	3 345	16 428
Podział zysku (straty) za rok 2016		2 435		15 918	(18 353)	-		
Zysk (strata) netto za okres					13 364	13 364	(173)	13 191
Przejęcie kontroli nad nową jednostką							3 597	3 597
Pozostałe całkowite dochody za rok obrotowy (netto)			106			106		106
Inne korekty konsolidacyjne					(387)	(387)	(79)	(466)
Stan na 31 grudnia 2017	5 700	55 103	(172)	69 315	11 336	141 282	4 265	145 547
Stan na 1 stycznia 2018	5 700	55 103	(172)	69 315	11 336	141 282	4 265	145 547
Zmiany w okresie od 01.01.2018 do 31.12.2018								
Podział zysku (straty) za rok 2017		5 120		12 319	(17 439)	-		-
Zysk (strata) netto za okres					23 091	23 091	323	23 414
Przejęcie kontroli nad nową jednostką							(3 510)	(3 510)
Pozostałe całkowite dochody za rok obrotowy (netto)			146			146		146
Inne korekty konsolidacyjne					880	880	(1)	879
Stan na 31 grudnia 2018	5 700	60 223	(26)	81 634	17 868	165 399	1 077	166 476

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPLYWÓW PIENIĘŻNYCH

Metoda pośrednia	Za okres 01.01.2018- 31.12.2018	Za okres 01.01.2017- 31.12.2017
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
I. Zysk (strata) przed opodatkowaniem	30 419	18 651
II. Korekty razem	55	1 814
1. Amortyzacja	12 443	9 219
2. (Zyski) straty z tytułu różnic kursowych	(278)	(418)
3. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	2 407	1 756
4. (Zysk) strata z tytułu działalności inwestycyjnej	(145)	(106)
5. Zmiana stanu rezerw	1 939	101
6. Zmiana stanu zapasów	6 069	(6 851)
7. Zmiana stanu aktywów biologicznych	(330)	158
8. Zmiana stanu należności	(5 134)	(481)
9. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	(3 031)	3 299
10. Zmiana stanu zaliczek	(1 137)	1 764
11. Zapłacony podatek dochodowy	(8 061)	(5 293)
12. Zmiana stanu dotacji	(632)	(772)
13. Zmiana stanu naliczonych odsetek od pożyczek	(260)	
14. Otrzymane dopłaty	(948)	(456)
15. Aktualizacja wartości aktywów finansowych	(2 886)	-
16. Inne korekty	39	(106)
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+/-II)	30 474	20 465
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
I. Wpływy	5 398	3 609
1. Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	300	3 365
2. Otrzymane dywidendy	122	124
3. Spłata pożyczek	-	120
II. Wydatki	38 117	25 021
1. Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	30 488	15 129
2. Nabycie udziałów i akcji	3 510	8 315
3. Zakup papierów wartościowych	3 979	996
4. Udzielenie pożyczki	140	581
III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I-II)	(32 719)	(21 412)
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		-
I. Wpływy	98 056	89 098
1. Kredyty i pożyczki	97 108	89 098
2. Otrzymane dopłaty	948	-
II. Wydatki	86 695	81 369
1. Spłaty kredytów i pożyczek	81 628	77 012
2. Odsetki od kredytów i pożyczek	2 176	1 128
3. Płatności z umów leasingu	2 891	3 229
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)	11 361	7 729
D. Przepływy pieniężne netto, razem (A.III+/-B.III+/-C.III)	9 116	7 238
E. Środki pieniężne na początek okresu	30 648	23 118
F. Środki pieniężne na koniec okresu (F+/- D)	39 764	30 356
<i>w tym o ograniczonej możliwości dysponowania</i>	-	-

**INFORMACJA DODATKOWA DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA
FINANSOWEGO****1. Informacje ogólne dotyczące jednostki dominującej**

Nazwa pełna	Przedsiębiorstwo Przemysłu Spożywczego „PEPEES” S.A.
Adres siedziby	18-402 Łomża, ul. Poznańska 121
Identyfikator	REGON: 450096365
Identyfikator NIP	7181005512
Organ rejestrowy	Sąd Rejonowy w Białymstoku XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego
Numer w rejestrze	000038455
Forma Prawna	Spółka Akcyjna
Forma organizacyjna	Przedsiębiorstwo jednozakładowe

Podstawowy przedmiot działalności według działów PKD – 1062Z wytwarzanie skrobi i wyrobów skrobiowych.

Branża - spożywcza.

Czas trwania – nieoznaczony

Skład osobowy zarządu na 31.12.2018

Wojciech Faszczewski – Prezes Zarządu

Tomasz Rogala – Członek Zarządu.

W dniu 10 kwietnia 2018 r. osoby zarządzające w Spółce, tj. Panowie: Wojciech Faszczewski i Tomasz Rogala złożyli rezygnację z pełnienia funkcji, odpowiednio Prezesa i Członka Zarządu w Spółce, nie wskazując przy tym powodów rezygnacji. Również w dniu 10 kwietnia Rada Nadzorcza Spółki, działając na podstawie art. 11.2 Statutu Spółki oraz art. 369 § 1 ksh, powołała Pana Wojciecha Faszczewskiego na Prezesa Zarządu Spółki oraz Tomasza Rogalę na Członka Zarządu Spółki. Obydwaj Panowie zostali powołani na następną kadencję rozpoczynającą się 10 kwietnia 2018 r.

Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania nie było zmian w składzie zarządu.

Skład osobowy Rady Nadzorczej na dzień 31.12.2018 r.:

1. Maciej Kaliński - Przewodniczący Rady Nadzorczej
2. Tomasz Nowakowski – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
3. Piotr Taracha – Sekretarz Rady Nadzorczej
4. Krzysztof Stankowski - Członek Rady Nadzorczej
5. Robert Malinowski – Członek Rady Nadzorczej
6. Agata Czerniakowska – Członek Rady Nadzorczej.

W okresie od 1 stycznia 2018 r. do dnia 17 grudnia 2018 r. skład Rady Nadzorczej PEPEES S.A. przedstawiał się następująco:

1. Maciej Kaliński - Przewodniczący Rady Nadzorczej
2. Piotr Marian Taracha - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
3. Krzysztof Stankowski - Sekretarz Rady Nadzorczej
4. Agata Czerniakowska - Członek Rady Nadzorczej
5. Robert Malinowski - Członek Rady Nadzorczej

W dniu 18 grudnia 2018 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie odwołało dotychczasowych członków Rady Nadzorczej w osobach: Przewodniczącego Rady Nadzorczej pana Macieja Kalińskiego, Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej pana Piotra Taracha, Sekretarza Rady Nadzorczej pana Krzysztofa Stankowskiego, członka Rady Nadzorczej panią Agatę Czerniakowską oraz Członka Rady Nadzorczej pana Roberta Malinowskiego. Jednocześnie Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie powołało w tym samym dniu te same osoby na członków Rady Nadzorczej oraz dodatkowo powołało pana Tomasza Nowakowskiego na członka Rady Nadzorczej.

Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania nie miały miejsca zmiany w składzie Rady Nadzorczej Spółki.

Skład osobowy Komitetu Audytu na dzień 31.12.2018 r.:

1. Maciej Kaliński – Przewodniczący
2. Piotr Taracha – Wiceprzewodniczący
3. Krzysztof Stankowski – Członek.

Komitet audytu został powołany uchwałą Rady Nadzorczej. Pracował w niezmiennym składzie do 31 grudnia 2018 r. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania nie miały miejsca zmiany w składzie Komitetu Audytu.

Oświadczenie Zarządu**a. w sprawie rzetelności sporządzenia sprawozdania finansowego**

Zarząd PEPEES S.A. oświadcza, że według swej najlepszej wiedzy, zapewnił sporządzenie skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego, przedstawiającego w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny wszystkie informacje istotne dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej Grupy Kapitałowej PEPEES na dzień 31.12.2018 r. jak też jej wyniku finansowego za rok obrotowy od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało przygotowane przy zastosowaniu zasad rachunkowości zgodnych z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską.

Przy sporządzeniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Zarząd zapewnił wybór właściwych zasad wyceny oraz sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Przy wycenie aktywów i pasywów oraz ustalaniu wyniku finansowego przyjęto, że Grupa Kapitałowa PEPEES będzie kontynuowała w dającej się przewidzieć przyszłości działalność gospodarczą w niezmiennym zakresie, co jest zgodne ze stanem faktycznym i prawnym.

Zarząd Jednostki Dominującej ponosi odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości, określonych przepisami prawa.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez zarząd Jednostki Dominującej w dniu 29 marca 2019 r.

b. Oświadczenie w sprawie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Zarząd PEPEES S.A. oświadcza, że podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego został wybrany zgodnie z przepisami prawa oraz że podmiot ten oraz biegli rewidenci dokonujący badania spełniali warunki do wydania bezstronnej i niezależnej opinii z badania, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Podmiotem uprawnionym do przeprowadzenia badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PEPEES za rok 2018 jest WBS Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie, ul. Grzybowska 4, lok. U9B, 00-131 Warszawa, wpisana na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem ewidencyjnym 3685 w Polskiej Izbie Biegłych Rewidentów, na podstawie zawartej umowy zawartej dnia 04.07.2018 r.

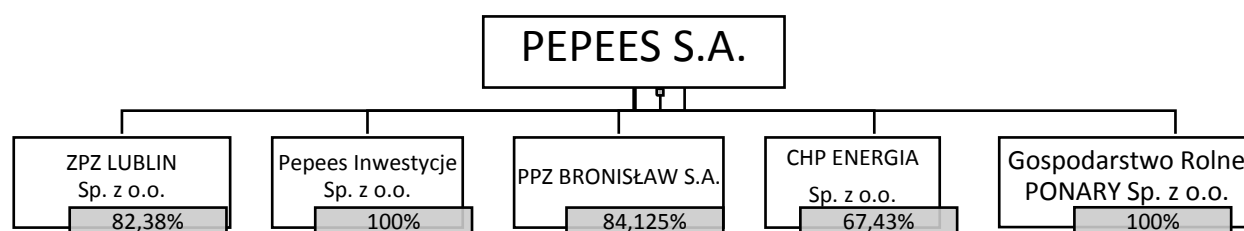
2. Informacje dotyczące okresów sprawozdawczych

Prezentowane skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje okres od dnia 1 stycznia 2018 r. do dnia 31 grudnia 2018 r., a porównywalne dane finansowe i noty objaśniające obejmują okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r.

Sprawozdanie zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności w dającej się przewidzieć przyszłości przez grupę kapitałową. Nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie jej działalności.

3. Struktura Grupy Kapitałowej

3.1 Struktura grupy kapitałowej na dzień 31 grudnia 2018 r.

Nazwa	Siedziba	Przedmiot działalności	Sąd Rejestrowy	Udział emitenta w kapitale	Udział w całkowitej liczbie głosów
ZPZ LUBLIN Sp. z o.o.	Lublin	Produkcja i sprzedaż syropu ziemniaczanego oraz suszu ziemniaczanego, przetwórstwo owoców i warzyw	Sąd Rejonowy w Lublinie XI Wydział Gospodarczy KRS	82,38	82,38
Pepees Inwestycje Sp. z o.o.	Łomża	Kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek	Sąd Rejonowy w Białymstoku XII Wydział Gospodarczy KRS	100	100
PPZ BRONISŁAW S.A.	Bronisław	Wytwarzanie skrobi i produktów skrobiowych	Sąd Rejonowy w Bydgoszczy XIII Wydział Gospodarczy KRS	84,125	84,125
CHP ENERGIA Sp. z o.o.	Wojny Wawrzyńce	Produkcja energii elektrycznej i ciepłej z gazu pozyskiwanego w biogazowni	Sąd Rejonowy w Białymstoku XII Wydział Gospodarczy KRS	67,43	67,43
Gospodarstwo Rolne Ponary Sp. z o.o.	Łomża	Uprawy rolne połączone z chowem i hodowlą zwierząt	Sąd Rejonowy w Białymstoku XII Wydział Gospodarczy	100	100

Wszystkie spółki zależne zostały objęte konsolidacją metodą pełną.

3.2 Podstawowe informacje finansowe dotyczące podmiotów powiązanych

Nazwa (firma) jednostki zależnej	Kapitał własny	Aktywa	Zobowiązania	Przychody ze sprzedaży	Zysk/Strata
Rok 2017					
ZPZ LUBLIN Sp. z o.o.	2 073	14 637	12 564	17 625	(452)
PPZ BRONISŁAW	9 073	38 467	29 394	45 054	5 120
CHP Energia Sp. z o.o.	(3 464)	24 758	28 222	10 232	(2 758)
OZENERGY Sp. z o.o.	3	8	5	-	(1)
Gospodarstwo Rolne PONARY Sp. z o.o.*	11 010	21 178	10 168	-	(46)
Rok 2018					
ZPZ LUBLIN Sp. z o.o.	2 582	16 702	14 120	20 632	509
PPZ BRONISŁAW	14 092	57 172	43 080	46 189	5 019
CHP Energia Sp. z o.o.	(5 196)	22 772	27 968	9 249	(1 732)
Pepees Inwestycje Sp. z o.o. (wcześniej OZENERGY Sp. z o.o.)	(41)	1 429	1 470	-	(44)
Gospodarstwo Rolne PONARY Sp. z o.o.	11 884	21 347	9 463	-	107

3.3 Zmiany w Grupie Kapitałowej

W dniu 4 stycznia 2018 r. Spółka PEPEES zawarła z dwoma osobami fizycznymi, akcjonariuszami Spółki, warunkowe umowy sprzedaży, na podstawie których nabyła pakiet 32,6% udziałów w Gospodarstwie Rolnym Ponary Sp. z o.o. Tym samym Spółka stała się właścicielem 100% udziałów w Ponarach.

Uchwałą Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników spółki OZEnergy z dnia 10 maja 2018 r. dokonano zmiany nazwy tej spółki na: PEPEES Inwestycje Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Zmieniono również podstawowy przedmiot działalności na „Kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek”.

Poza powyższym w okresie sprawozdawczym nie było zmian w Grupie Kapitałowej.

4. Istotne zasady rachunkowości**4.1 Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego**

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z MSR, MSSF oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości Spółki.

Sprawozdanie finansowe jest przedstawione w tysiącach złotych.

4.2 Zmiany zasad rachunkowości

Spółka nie zmieniała stosowanych uprzednio zasad rachunkowości, z wyjątkiem zastosowania poniższych nowych lub zmienionych, standardów oraz interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018 roku.

4.3 Korekty błędów poprzednich okresów

Nie wystąpiły korekty błędów poprzednich okresów.

4.4 Oświadczenie o zgodności

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości (MSR), Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej

(MSSF) oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej.

4.5 Zasady konsolidacji

Spółki Grupy Kapitałowej PEPEES za okres sprawozdawczy i okresy porównywalne zostały skonsolidowane metodą pełną.

Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzone zostały za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie jednostki dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości. W celu uzgodnienia jakichkolwiek rozbieżnych zasad wprowadza się korekty.

W toku konsolidacji dokonano odpowiednich wyłączeń w zakresie wzajemnych należności i zobowiązań, przychodów i kosztów dotyczących operacji dokonanych między jednostkami objętymi konsolidacją, zysków i strat powstałych na operacjach dokonanych między jednostkami, zawartych w wartościach podlegających konsolidacji aktywów i pasywów. Ponadto wyłączeniu podlegała wartość posiadanych udziałów przez jednostkę dominującą w kapitałach jednostek zależnych.

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych sporządzono na podstawie skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów i skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej oraz dodatkowych not objaśniających spółek objętych konsolidacją.

Sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym sporządzono na podstawie skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej, zestawień zmian w kapitałach własnych oraz dodatkowych not objaśniających spółek objętych konsolidacją.

4.6 Przeliczenie pozycji wyrażonych w walutach obcych

Walutą funkcjonalną (wyceny) i walutą prezentacji Grupy PEPEES S.A. jest złoty. Transakcje wyrażone w walutach obcych zostały przeliczane na dzień bilansowy po kursie wymiany banku, z którego usług Grupa korzysta. Wszystkie różnice kursowe są ujmowane w rachunku zysków i strat.

4.7 Rzeczowe aktywa trwałe

W momencie przejścia na MSR Grupa przyjęła wartość godziwą środków trwałych wycenionych przez rzeczoznawcę jako zakładany koszt.

Środki trwałe w budowie powstające dla celów produkcyjnych, wynajmu lub administracyjnych jak również dla celów jeszcze nieokreślonych, prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wg kosztu wytworzenia pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości. Koszt wytworzenia zwiększany jest o opłaty oraz dla określonych aktywów o koszty finansowania zewnętrznego. Amortyzacja dotycząca tych środków trwałych rozpoczyna się w momencie rozpoczęcia ich użytkowania. Amortyzację wylicza się dla wszystkich środków trwałych, z pominięciem gruntów oraz środków trwałych w budowie, przez oszacowany okres rzeczywistego wykorzystania tych środków, używając metody liniowej. Okresy użytkowania dla poszczególnych grup środków trwałych wynoszą:

- budynki i budowle	10 - 40 lat
- maszyny i urządzenia	2 - 20 lat
- środki transportu	3 - 8 lat
- wyposażenie stałe i sprzęt	2 - 15 lat

Grunty własne nie podlegają amortyzacji. Grupa traktuje nadane prawo wieczystego użytkowania jako leasing operacyjny.

Aktywa utrzymywane na podstawie umowy leasingu finansowego są amortyzowane przez okres ich ekonomicznej użyteczności, odpowiednio jak aktywa własne.

Środki trwałe oraz środki trwałe w budowie spełniające kryteria zakwalifikowania ich jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się po niższej spośród dwóch wartości: pierwotnej wartości bilansowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży (likwidacji) rzeczowych aktywów trwałych określa się jako różnicę pomiędzy przychodami ze sprzedaży a wartością bilansową tych pozycji i ujmuje

w rachunku zysków i strat.

Na dzień bilansowy środki trwałe wyceniane są według kosztu pomniejszonego o dokonane odpisy amortyzacyjne oraz ewentualne odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

4.8 Wartości niematerialne

Wartości niematerialne są rozpoznawane, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości spowodują one wpływ do Grupy korzyści ekonomicznych, które mogą być bezpośrednio powiązane z tymi aktywami. Grupa nie posiada wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania.

(a) Znaki towarowe i licencje

Znaki towarowe i licencje posiadają ograniczone (skończone) okresy ekonomicznej użyteczności i wykazywane są w bilansie według kosztu historycznego pomniejszonego o dotychczasowe umorzenie. Amortyzację nalicza się metodą liniową w celu rozłożenia kosztu przez szacowany okres ekonomicznej użyteczności (2-10lat).

(b) Oprogramowanie komputerowe

Zakupione licencje na oprogramowanie komputerowe aktywuje się w wysokości kosztów poniesionych na zakup i przygotowanie do używania konkretnego oprogramowania komputerowego. Aktywowane koszty odpisuje się przez szacowany okres użytkowania oprogramowania (2-10 lat).

Koszty związane z tworzeniem lub utrzymaniem programów komputerowych spisywane są w koszty z chwilą poniesienia.

(c) Prawo do emisji zanieczyszczeń

Uprawnienia do emisji CO₂ ujmowane są jako wartości niematerialne, które nie podlegają amortyzacji, lecz podlegają analizie pod kątem utraty wartości.

Zakupione jednostki uprawnień do emisji są ujmowane w cenie nabycia zaś otrzymane nieodpłatnie w wartości nominalnej, czyli w wartości zerowej.

Na szacowaną emisję CO₂ w okresie sprawozdawczym tworzy się rezerwę w ciężar kosztów działalności podstawowej.

Na podstawie zweryfikowanego rocznego raportu, o którym mowa w art. 57 ust. 3 ustawy o handlu emisjami, wyłącza się z ewidencji wykorzystane i umorzone prawa do emisji. Rozchód uprawnień ujmowany jest według metody pierwsze przyszło – pierwsze wyszło (FIFO).

Na dzień bilansowy wartości niematerialne wyceniane są według kosztu po pomniejszeniu o dokonane odpisy amortyzacyjne oraz ewentualne odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

4.9 Wartość firmy

Wartość firmy wycenia się jako nadwyżkę wartości godziwej efektywnie przekazanej zapłaty za udziały Grupy w przejmowanej jednostce nad kwotę netto możliwych do zidentyfikowania ujętych aktywów i zobowiązań jednostki przejmowanej.

Wartość firmy ujmuje się początkowo jako składnik aktywów po koszcie, a następnie wycenia według kosztu pomniejszonego o skumulowaną stratę z tytułu utraty wartości.

Dla celów testowania utraty wartości wartość firmy alokuje się na poszczególne ośrodki Grupy generujące przepływy pieniężne, które powinny odnieść korzyści z synergii będących efektem połączenia. Jednostki generujące przepływy pieniężne, do których alokuje się wartość firmy, testuje się pod względem utraty wartości raz w roku lub częściej, jeśli można wiarygodnie przypuszczać, że utrata wartości wystąpiła. Jeśli wartość odzyskiwalna ośrodka generującego przepływy pieniężne jest mniejsza od jej wartości bilansowej, stratę z tytułu utraty wartości alokuje się najpierw w celu redukcji kwoty bilansowej wartości firmy alokowanej do tego ośrodka, a następnie do pozostałych aktywów tego ośrodka proporcjonalnie do wartości bilansowej poszczególnych składników aktywów tej jednostki. Strata z tytułu utraty wartości ujęta dla wartości firmy nie podlega odwróceniu w następnym okresie.

W chwili zbycia jednostki zależnej lub podlegającej wspólnej kontroli przypadającą na nią część wartości firmy uwzględnia się przy obliczaniu zysku/straty z tytułu zbycia.

4.10 Prawo wieczystego użytkowania gruntów

Zgodnie z przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości Grupa rozpoznaje decyzję, na podstawie której użytkuje wieczyście grunty, jako umowę spełniającą warunki umowy leasingu operacyjnego zgodnie z MSR nr 17. Z uwagi na powyższe wartość godziwa prawa wieczystego użytkowania gruntu, na którym posadowione są budynki i budowle spółek z Grupy nie została zaprezentowana w aktywach trwałych. Informacja na temat gruntów użytkowanych wieczyście oraz wartości godziwej prawa do ich użytkowania zostały zaprezentowane w notce nr 11 sprawozdania finansowego.

W przypadku nabycia takich praw na rynku wtórnym, byłyby prezentowane jako wartości niematerialne i amortyzowane w okresie przewidywanego ich użytkowania.

4.11 Nieruchomości inwestycyjne

Za nieruchomości inwestycyjne uznaje się nieruchomości, które traktowane są jako źródło przychodów z czynszów lub utrzymywane są w posiadaniu ze względu na spodziewany przyrost ich wartości.

Nieruchomości inwestycyjne na dzień przejścia na MSR wycenione zostały w wartości godziwej i ta wartość była stosowana jako zakładany koszt. Każdą nową nieruchomość wycenia się według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia.

Amortyzację wylicza się przez oszacowany okres ekonomicznej przydatności tych środków, używając metody liniowej. Nie amortyzuje się gruntów.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży (likwidacji) nieruchomości inwestycyjnych określa się jako różnicę pomiędzy przychodami ze sprzedaży a wartością bilansową tych pozycji i ujmuje w rachunku zysków i strat.

Na dzień bilansowy Grupa nie posiadała nieruchomości inwestycyjnych.

4.12 Instrumenty finansowe

Począwszy od 1 stycznia 2018 r. Grupa kwalifikuje aktywa finansowe do jednej z trzech kategorii określonych w MSSF 9:

- wyceniane w zamortyzowanym koszcie,
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite.

Do kategorii aktywów wycenianych w zamortyzowanym koszcie Grupa klasyfikuje należności z tytułu dostaw usług, udzielone pożyczki, pozostałe należności, lokaty oraz środki pieniężne i ich ekwiwalenty.

Grupa wycenia aktywa finansowe w zamortyzowanym koszcie z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości. Należności długoterminowe podlegające pod zakres MSSF 9 są dyskontowane na dzień bilansowy.

Należności z tytułu dostaw i usług z terminem zapadalności poniżej 12 miesięcy są wyceniane w kwocie wymaganej zapłaty, pomniejszone o ewentualny odpis z tytułu oczekiwanej straty.

Do kategorii aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy klasyfikuje się wszystkie instrumenty finansowe, które nie zostały zaklasyfikowane jako wyceniane w zamortyzowanym koszcie lub jako wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, a także te w przypadku których Spółka podjęła decyzję o takiej klasyfikacji w celu wyeliminowania niedopasowania księgowego.

Grupa kwalifikuje do tej kategorii udzielone pożyczki, które nie zdały testu umownych przepływów pieniężnych oraz instrumenty pochodne będące aktywami, o ile nie zostały wyznaczone jako

instrumenty zabezpieczające.

Zyski i straty na składniku aktywów finansowych zaliczonym do wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy ujmuje się w wyniku finansowym w okresie, w którym powstały (w tym przychody z tytułu odsetek oraz dywidend otrzymane z instrumentów kapitałowych notowanych na aktywnym rynku.).

Akcje firmy „Warszawski Rolno-Spożywczy Rynek Hurtowy” zostały zaklasyfikowane do pozycji inne aktywa finansowe i wycenione w wartości godziwej przez wynik finansowy, oszacowanej przez niezależnego aktuarusza wg stanu na dzień 31.12.2018 r.

Aktywa wyceniane po początkowym ujęciu w wartości godziwej przez inne całkowite dochody – są to aktywa finansowe utrzymywane zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy jak i sprzedaż aktywów finansowych, a charakterystyka umowy dotyczącej tych aktywów finansowych przewiduje powstawanie przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek.

Zyski i straty na składniku aktywów finansowych stanowiącym instrument kapitałowy, dla którego zastosowano opcje wyceny do wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach, za wyjątkiem przychodów z tytułu otrzymanych dywidend.

Zgodnie z MSSF9 spółki Grupy monitorują zmiany ryzyka kredytowego związanego z poszczególnymi składnikami aktywów finansowych oraz dla każdego z nich dokonuje na każdy dzień bilansowy oceny, czy występują obiektywne dowody na to, że składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych utraciły na wartości.

4.13 Zapasy

Zapasy obejmują materiały, towary, produkty gotowe oraz produkcję w toku.

Materiały i towary wycenia się pierwotnie w cenie nabycia. Produkty gotowe oraz produkcję w toku wycenia się pierwotnie na poziomie rzeczywistego kosztu wytworzenia. Koszt wyrobów gotowych i produkcji w toku obejmuje koszty projektowe, surowce, robocizną bezpośrednią, inne koszty bezpośrednie i odnośne wydziałowe koszty produkcji (oparte o normalne zdolności produkcyjne), nie obejmuje natomiast kosztów finansowania zewnętrznego. Rozchód zapasów jest wyceniany przy wykorzystaniu metody średniej ważonej.

Na dzień bilansowy wycena zapasów odbywa się z zachowaniem zasad ostrożnej wyceny, tzn. według ceny nabycia lub ceny sprzedaży możliwej do uzyskania w zależności od tego która z nich jest niższa. Cena sprzedaży netto odpowiada oszacowanej cenie sprzedaży pomniejszonej o wszelkie koszty konieczne do zakończenia produkcji oraz koszty doprowadzenia zapasów do sprzedaży lub znalezienia nabywcy (tj. koszty sprzedaży, marketingu itp.). W przypadku, gdy cena nabycia jest wyższa niż cena sprzedaży możliwa do uzyskania, Grupa tworzy odpisy aktualizujące w ciężar kosztów sprzedanych produktów.

4.14 Aktywa biologiczne

Spółka PEPEES dzierżawi gospodarstwa rolne, na których uprawia rośliny jednoroczne, takie jak ziemniaki, bobik i zboża. Składniki aktywów biologicznych wycenia się w momencie początkowego ujęcia oraz na koniec każdego okresu sprawozdawczego w wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży z uwzględnieniem stopnia dojrzałości roślin.

4.15 Należności krótko- i długoterminowe

Należności z tytułu dostaw i usług są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości. Odpis z tytułu utraty wartości należności handlowych tworzy się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że Grupa nie będzie w stanie otrzymać wszystkich należnych kwot wynikających z pierwotnych warunków należności. Odpisy dokonywane są w oparciu o analizę wiekową należności, analizę ściągальności oraz od skierowanych na drogę postępowania sądowego, likwidacyjnego lub upadłościowego.

4.16 Transakcje w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy środki pieniężne, kredyty bankowe oraz pozostałe aktywa i pasywa wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu zakupu i sprzedaży banku obsługującego spółki. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów lub kosztów finansowych.

4.17 Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie, depozyty bankowe płatne na żądanie, inne krótkoterminowe inwestycje o pierwotnym terminie wymagalności do trzech miesięcy oraz o dużej płynności, a także kredyt w rachunku bieżącym.

Lokaty terminowe wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Kredyt w rachunku bieżącym jest prezentowany w bilansie jako składnik krótkoterminowych kredytów i pożyczek w ramach zobowiązań krótkoterminowych.

4.18 Zaliczki

W przypadku ponoszenia wydatków, dzięki którym przewiduje się osiągnięcie korzyści ekonomicznych przez kilka okresów obrotowych, zaś ich związek z przychodami może być określony tylko ogólnie i pośrednio, koszty ujmuje się w rachunku zysków i strat drogą systematycznego i racjonalnego rozłożenia w czasie. Koszty ujmuje się niezwłocznie w rachunku zysków i strat, jeżeli poniesione wydatki nie przynoszą żadnych przyszłych korzyści ekonomicznych.

4.19 Kapitał własny

Kapitał podstawowy wykazuje się w wartości ustalonej w statucie Spółki wpisanej do KRS.

Kapitał zapasowy tworzony jest zgodnie ze statutem bądź umową Spółki i Kodeksem spółek handlowych, z których wynika, że zwiększenie jego może nastąpić poprzez:

- przeznaczenie części zysku netto,
- przelanie nadwyżek osiągniętych przy emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej,
- wniesienie dopłat przez akcjonariuszy w zamian za przyznanie szczególnych uprawnień ich dotychczasowym akcjonariuszom, o ile te dopłaty nie będą użyte na wyrównanie nadzwyczajnych odpisów lub strat,
- przeniesienie dodatniej różnicy netto z aktualizacji wyceny środków trwałych z tytułu rozchodowania ich do sprzedaży lub likwidacji, jeżeli z odrębnych przepisów nie wynika, że różnice te odnoszone są na wynik finansowy,

a zmniejszenie poprzez:

- pokrycie straty,
- dokonanie umorzeń własnych akcji,
- pokrycie kosztów emisji akcji do wysokości nadwyżki wartości emisji nad wartością nominalną akcji; pozostała część kosztów zalicza się do kosztów finansowych,
- nieodpłatne przekazanie środków trwałych, zgodnie z uchwałą WZA,
- przeniesienie ujemnej różnicy netto z aktualizacji wyceny środków trwałych z tytułu rozchodowania ich do sprzedaży lub likwidacji, jeżeli z odrębnych przepisów nie wynika, że różnice te odnoszone są na wynik finansowy.

Kapitał z aktualizacji wyceny służy do ujmowania przeszacowań aktywów trwałych powodujących wzrost ich wartości do poziomu cen rynkowych oraz aktualizacji przyszłych świadczeń pracowniczych.

Kapitał rezerwowy tworzony jest zgodnie ze statutem i uchwałami WZA z zysku netto i służy na pokrycie wydatków inwestycyjnych.

4.20 Kredyty bankowe i pożyczki

Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki (w tym również kredyty w rachunku bieżącym) księgowane są w wartości uzyskanych wpływów. Koszty finansowe (oprócz tych bezpośrednio związanych z nabyciem lub wytworzeniem rzeczowych aktywów trwałych) łącznie z prowizjami płatnymi w momencie spłaty lub umorzenia oraz kosztami bezpośrednimi zaciągnięcia kredytów, ujmowane są w rachunku zysków i strat przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej i zwiększają wartość księgową instrumentu z uwzględnieniem spłat dokonanych w bieżącym okresie. Kredyty i pożyczki zalicza się do zobowiązań krótkoterminowych, chyba że Grupa posiada bezwarunkowe prawo do odroczenia spłaty zobowiązania o co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego. Wówczas wykazuje się je jako zobowiązania długoterminowe.

4.21 Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego bezpośrednio dotyczące budowy, przystosowania, montażu lub ulepszenia środków trwałych lub wartości niematerialnych, przez okres budowy, przystosowania, montażu lub ulepszenia są ujmowane w wartości tych aktywów, jeśli zobowiązania te zostały zaciągnięte w tym celu. Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego ujmowane są w rachunku zysków i strat.

4.22 Odroczony podatek dochodowy

Zobowiązanie z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane jest w pełnej wysokości, metodą zobowiązaniową, z tytułu różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową w sprawozdaniu finansowym. Jeżeli jednak odroczony podatek dochodowy powstał z tytułu początkowego ujęcia składnika aktywów lub zobowiązania w ramach innej transakcji niż połączenie jednostek gospodarczych, która nie wpływa ani na wynik finansowy, ani na zysk (stratę) podatkowy - nie wykazuje się go. Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek (i przepisów) podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na dzień bilansowy, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji odnośnych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub uregulowania zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi wykorzystanie różnic przejściowych. Wartość aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy, a w przypadku gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części, następuje jego odpis.

4.23 Świadczenia pracownicze

Przewidywane koszty świadczeń pracowniczych (nagrody jubileuszowe, odprawy emerytalne, itp.) zarachowywane są przez okres zatrudnienia przy zastosowaniu metod aktuarialnych. Zyski i straty aktuarialne powstające z tytułu korekt założeń aktuarialnych ex post oraz zmian założeń aktuarialnych ujmowane są w całkowitych innych dochodach przez przeciętny, przewidywany, pozostały okres zatrudnienia pracowników, których dotyczą. Wycenę odnośnych zobowiązań przeprowadzają co pół roku niezależni aktuariusze.

Świadczenia pracownicze mogą również wystąpić z tytułu rozwiązania stosunku pracy przed normalnym terminem odejścia pracownika na emeryturę lub ilekroć pracownik zaakceptuje dobrowolnie rozwiązanie z nim stosunku pracy w zamian za te świadczenia. Spółka ujmuje świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy, jeżeli jest w sposób ewidentny zdecydowana rozwiązać stosunek pracy z pracownikami zgodnie z istniejącym szczegółowym oficjalnym planem, bez możliwości wycofania się, albo jest zdecydowana wypłacić świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy w następstwie złożonej przez siebie oferty zachęcającej do dobrowolnego rozwiązania stosunku pracy. Świadczenia przypadające do zapłaty powyżej 12 miesięcy od dnia bilansowego dyskontuje się do poziomu wartości bieżącej.

4.24 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, jeżeli nie są instrumentem odsetkowym, wykazywane są w bilansie w kwocie wymaganej zapłaty. W przypadku, gdy wycena w skorygowanej cenie nabycia istotnie różni się od wyceny w kwocie wymaganej zapłaty, to wówczas zobowiązania z tytułu dostaw i usług wycenia się w skorygowanej cenie nabycia.

4.25 Rezerwy

Rezerwy ujmowane są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowy) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy jest pewne lub wysoce prawdopodobne, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne, oraz gdy można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Nie tworzy się rezerw na przyszłe straty operacyjne.

4.26 Rozliczenia międzyokresowe bierne

Rozliczenia międzyokresowe bierne są zobowiązaniami przypadającymi do zapłaty za towary lub usługi, które zostały otrzymane (wykonane) w całości lub częściowo, ale nie zostały zafakturowane bądź warunki zapłaty nie zostały formalnie uzgodnione z dostawcą. Rozliczenia międzyokresowe bierne obejmują również kwoty dotyczące naliczonego wynagrodzenia za urlop. Rozliczenia międzyokresowe bierne ujmuje się wówczas, gdy kwoty przyszłego zobowiązania i termin zapłaty można wiarygodnie oszacować.

4.27 Utrata wartości aktywów

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki wskazujące na trwałą utratę wartości składnika bądź grupy aktywów. Jeśli przesłanki takie istnieją, ustala się szacowaną możliwą do odzyskania wartość składnika aktywów i dokonuje odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w kwocie równej różnicy między wartością możliwą do odzyskania i wartością bilansową.

Strata wynikająca z utraty wartości jest ujmowana w rachunku zysków i strat za bieżący okres. Jeżeli strata z tytułu utraty wartości ulega następnie odwróceniu, wartość netto składnika aktywów zwiększana jest do nowej oszacowanej wartości odzyskiwanej nieprzekraczającej jednak wartości bilansowej tego składnika aktywów, jaka byłaby ustalona, gdyby w poprzednich latach nie ujęto straty z tytułu utraty wartości składnika aktywów. Odwrócenie straty ujmuje się niezwłocznie w rachunku zysków i strat.

4.28 Leasing

Leasing, przy którym znacząca część ryzyka i pożytków z tytułu własności pozostaje udziałem leasingodawcy (finansującego), stanowi leasing operacyjny. Opłaty leasingowe uiszczane w ramach leasingu operacyjnego (po pomniejszeniu o ewentualne specjalne oferty promocyjne uzyskane od leasingodawcy) obciążają koszty metodą liniową przez okres leasingu.

Leasing jest klasyfikowany jako leasing finansowy, gdy warunki umowy przenoszą zasadniczo całe potencjalne korzyści oraz ryzyko wynikające z bycia właścicielem na leasingobiorcę.

Aktywa użytkowane na podstawie umowy leasingu finansowego są traktowane jak aktywa Grupy i są wyceniane w ich wartości godziwej w momencie ich nabycia, nie wyższej jednak niż wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych. Powstające z tego tytułu zobowiązanie wobec leasingodawcy jest prezentowane w bilansie. Płatności leasingowe dzieli się na część odsetkową oraz część kapitałową. Koszty finansowe są odnoszone do rachunku zysków i strat.

4.29 Uznawanie przychodów

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

Przychody ze sprzedaży obejmują wartość godziwą przychodów ze sprzedaży produktów, towarów

i usług, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług, rabaty i upusty, a także po pomniejszeniu o podatek akcyzowy. Przychody ujmują się w następujący sposób:

a) przychody ze sprzedaży produktów i towarów

Przychody ze sprzedaży produktów i towarów ujmują się w momencie dostawy przez Spółkę towarów do klienta, zaakceptowania ich przez klienta oraz wystarczającej pewności ściągłości odnośnej należności.

b) przychody ze sprzedaży usług

Przychody ze sprzedaży usług ujmują się w okresie, w którym świadczone usługi, w oparciu o stopień zaawansowania konkretnej transakcji, określony na podstawie stosunku faktycznie wykonanych prac do całości usług do wykonania.

c) przychody z tytułu najmu nieruchomości

Przychody z tytułu najmu nieruchomości inwestycyjnej ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu w stosunku do otwartych umów.

d) przychody z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek ujmują się według zasady memoriałowej metodą efektywnej stopy procentowej. Przychody z tytułu odsetek od udzielonych pożyczek, które utraciły wartość, ujmują się według zasady kasowej lub zasady odzyskanego kosztu, w zależności od okoliczności.

e) dywidendy

Przychody z tytułu dywidend ujmują się w momencie nabycia prawa do otrzymania płatności.

4.30 Pozostałe przychody operacyjne

Do pozostałych przychodów operacyjnych klasyfikowane są przychody i zyski niezwiązane w sposób bezpośredni z działalnością operacyjną Grupy. Do tej kategorii zalicza się np. zyski powstałe z tytułu sprzedaży aktywów trwałych, zyski z aktualizacji wyceny składników majątkowych, odwrócenie odpisów aktualizujących wartość należności, otrzymane odszkodowania, nadpłacone zobowiązania podatkowe z wyjątkiem podatku dochodowego od osób prawnych, itp.

4.31 Dotacje państwowe

Dotacji nie ujmują się do chwili uzyskania uzasadnionej pewności, że Grupa spełni konieczne warunki i otrzyma takie dotacje.

Dotacje rządowe ujmują się w wyniku systematycznie, za każdy okres, w którym Grupa ujmuje wydatki jako koszty, których kompensatę ma stanowić dotacja. W szczególności dotacje, których podstawowym warunkiem udzielenia jest zakup, budowa lub inny rodzaj nabycia aktywów trwałych, ujmują się jako odroczone przychody w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej i odnosi się na wynik systematycznie w uzasadnionych kwotach przez okres ekonomicznej użyteczności związanych z nimi aktywów.

Dotacje rządowe należne jako kompensata już poniesionych kosztów lub strat lub jako forma bezpośredniego wsparcia finansowego dla Grupy bez ponoszenia w przyszłości związanych z tym kosztów ujmują się w wyniku w okresie, kiedy stają się wymagalne.

Korzyści wynikające z otrzymania kredytów preferencyjnych poniżej oprocentowania rynkowego, traktowane są jako dotacje i mierzone są jako różnica pomiędzy wartością otrzymanych kredytów i wartością godziwą kredytów ustalona z zastosowaniem odpowiedniej rynkowej stopy procentowej.

4.32 Koszty operacyjne

Grupa prezentuje rachunek kosztów w układzie kalkulacyjnym. Do kosztów powstałych w wyniku podstawowej działalności zalicza się koszt własny sprzedaży, koszty sprzedaży i dystrybucji oraz koszty ogólnego zarządu.

4.33 Pozostałe koszty operacyjne

Do pozostałych kosztów operacyjnych zaliczane są koszty i straty niezwiązane w sposób bezpośredni z działalnością operacyjną Grupy. Kategoria ta obejmuje straty z tytułu zbycia aktywów trwałych, straty z aktualizacji wartości aktywów i zobowiązań, odpisy aktualizujące wartość należności, przekazane darowizny, skutki wynikające z gwarancji i poręczeń itp.

4.34 Koszty finansowe

Do kosztów finansowych klasyfikowane są koszty z tytułu wykorzystania zewnętrznych źródeł finansowania, odsetki płatne z tytułu umów leasingu finansowego oraz inne koszty finansowe. Do kosztów finansowych zaliczane są także straty z tytułu różnic kursowych.

4.35 Przychody finansowe

Do przychodów finansowych klasyfikowane są przychody z tytułu otrzymanych dywidend, odsetek od działalności lokacyjnej i inwestycyjnej oraz zyski z tytułu różnic kursowych.

4.36 Zysk na jedną akcję

Zysk na jedną akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnioważoną liczbę akcji spółki, ponieważ nie występują akcje uprzywilejowane.

4.37 Instrumenty pochodne

W roku obrotowym 2018 w grupie nie wystąpiły instrumenty pochodne.

4.38 Szacunki i związane z nimi założenia

Grupa dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia oparte na doświadczeniu historycznym oraz różnych innych czynnikach, które są uznawane za racjonalne w danych okolicznościach, a ich wyniki dają podstawę osądu, co do wartości bilansowej aktywów i zobowiązań, która nie wynika bezpośrednio z innych źródeł. Faktyczna wartość może różnić się od wartości szacowanej. Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiana szacunków księgowych jest rozpoznawana w okresie, w którym zostały one zmienione.

4.39 Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Grupa sporządza skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych według metody pośredniej w podziale na działalność operacyjną, inwestycyjną i finansową.

Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej pochodzą przede wszystkim z działalności podstawowej. Nie zawierają zewnętrznych źródeł finansowania. Bankowe kredyty w rachunku bieżącym są zaliczane do pozycji środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych, ponieważ saldo bankowe często zmienia stan z kredytowego na debetowe.

Przepływy z działalności inwestycyjnej to przede wszystkim:

- środki pieniężne zapłacone i otrzymane z tytułu nabycia (zbycia) rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz innych aktywów trwałych,
- środki pieniężne związane z nabyciem lub sprzedażą instrumentów kapitałowych,
- otrzymane dywidendy,
- pożyczki udzielone stronom trzecim,
- środki pieniężne z rozliczenia umów terminowych typu forward.

Przepływy pieniężne z działalności finansowej dotyczą przede wszystkim zewnętrznych źródeł finansowania. Ujmowane są tu między innymi:

- wpływy z emisji akcji,
- wydatki na zakup akcji własnych,
- dywidendy i inne płatności na rzecz właścicieli akcji,
- zaciągnięcie i spłata kredytów i pożyczek,
- dotacje i wszystkie inne bezzwrotne wpływy pochodzące z obcego źródła finansowania.

4.40 Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności

W Grupie Kapitałowej „PEPEES” wyodrębnia się trzy segmenty, tj.: „przetwórstwo ziemniaków”, produkcja energii elektrycznej” i „uprawy rolne połączone z hodowlą zwierząt”.

Do segmentu „produkcja energii elektrycznej” przyporządkowuje się wszystkie aktywa i zobowiązania spółki CHP Energia. Do segmentu „uprawy rolne połączone z chowem i hodowlą zwierząt” przyporządkowuje się wszystkie aktywa i zobowiązania spółki Gospodarstwo Rolne Ponary, a do segmentu „przetwórstwo ziemniaków” – wszystkie pozostałe aktywa i zobowiązania wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

W związku z tym, że spółka Ponary nie generowała w 2018 r. przychodów ze sprzedaży, segment „uprawy rolne połączone z chowem i hodowlą zwierząt” nie został wyodrębniony w przychodach i wynikach segmentów. Ze względu na wartość posiadanych przez spółkę Ponary gruntów trzeci segment został wyodrębniony w niniejszym sprawozdaniu wyłącznie na potrzeby zaprezentowania jego aktywów i zobowiązań.

4.41 Nowe standardy rachunkowości – zastosowanie standardów w 2018 r.

MSSF 9 – zastosowanie po raz pierwszy i polityka rachunkowości

Grupa wdrożyła MSSF 9 z dniem 1 stycznia 2018 roku i zdecydowała się na zastosowanie zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego ze skutkiem od 1 stycznia 2018 roku. Również w tym przypadku, zgodnie z dopuszczoną przez standard możliwością, Grupa zrezygnowała z przekształcenia danych porównywalnych, co oznacza, że dane zaprezentowane na dzień 31 grudnia 2017 roku zostały sporządzone w oparciu o MSR 39.

Klasyfikacja i wycena

Począwszy od 1 stycznia 2018 Emitent kwalifikuje aktywa finansowe do jednej z trzech kategorii określonych w MSSF 9:

- wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite,
- wyceniane w zamortyzowanym koszcie,
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Grupa dokonuje klasyfikacji inwestycji w instrumenty dłużne do danej kategorii aktywów na podstawie modelu biznesowego zarządzania grupami aktywów finansowych oraz charakterystyki umownych przepływów pieniężnych dla danego składnika aktywów finansowych. Na moment początkowego ujęcia Grupa klasyfikuje inwestycje w instrumenty kapitałowe (inne niż dotyczące inwestycji Emitenta w spółki zależne i stowarzyszone), które nie są przeznaczone do obrotu oraz nie są notowane na aktywnym rynku, jako wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite. Jednocześnie Grupa wycenia w wartości godziwej przez wynik finansowy instrumenty pochodne oraz inwestycje w instrumenty kapitałowe notowane na aktywnym rynku. Do wyceny w zamortyzowanym koszcie Grupa klasyfikuje pożyczki udzielone, należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności podlegające pod zakres MSSF 9. Przychody z tytułu odsetek z inwestycji w instrumenty dłużne ujmowane są przez Grupę w wyniku finansowym. Na moment zbycia inwestycji w instrumenty dłużne Grupa ujmuje skumulowane zyski/straty z wyceny w wyniku finansowym.

Wycena aktywów finansowych w zamortyzowanym koszcie

Grupa wycenia aktywa finansowe w zamortyzowanym koszcie z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Należności długoterminowe podlegające pod zakres MSSF 9 są dyskontowane na dzień bilansowy.

Należności z tytułu dostaw i usług z terminem zapadalności poniżej 12 miesięcy są wyceniane w kwocie wymaganej zapłaty, pomniejszone o ewentualny odpis z tytułu oczekiwanej straty.

Wycena aktywów finansowych w wartości godziwej przez wynik finansowy

Grupa ujmuje w wyniku finansowym zmiany wartości godziwych aktywów finansowych

zaklasyfikowanych do tej kategorii aktywów finansowych. W wyniku finansowym ujmowane są również przychody z tytułu odsetek oraz dywidend otrzymanych z instrumentów kapitałowych notowanych na aktywnym rynku.

Wycena aktywów finansowych w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite

Grupa ujmuje zyski/straty z wyceny inwestycji w instrumenty dłużne oraz w instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane przez Grupę na moment początkowego ujęcia do tej kategorii aktywów, w pozostałych dochodach całkowitych. Dywidendy z instrumentów kapitałowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite, Grupa ujmuje jako przychód w wyniku finansowym.

Przychody z tytułu odsetek z inwestycji w instrumenty dłużne ujmowane są przez Grupę w wyniku finansowym. Na moment zbycia inwestycji w instrumenty dłużne Grupa ujmuje skumulowane zyski/straty z wyceny w wyniku finansowym.

Zobowiązania finansowe

Grupa kwalifikuje zobowiązania finansowe do jednej z kategorii:

- wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Tabela poniżej przedstawia zmiany klasyfikacji instrumentów finansowych na dzień 1 stycznia 2018 roku, będący dniem pierwszego zastosowania MSSF 9. Zastosowanie nowego standardu, w miejsce dotychczas obowiązującego MSR 39, nie wprowadziło zmian w metodologii wyceny aktywów i zobowiązań finansowych. Zasadnicza metoda stosowana do wyceny jest nadal metodą zamortyzowanego kosztu, w związku, z czym wartość bilansowa aktywów i zobowiązań finansowych na dzień wdrożenia MSSF 9 jest taka sama jak w przypadku MSR 39.

Aktywa finansowe	Klasyfikacja według		Wartość finansowa wg MSR 39 oraz MSSF 9 wg stanu na 1 stycznia 2018 roku
	MSR 39	MSSF 9	
Inwestycje w pozostałych jednostkach	Aktywa dostępne do sprzedaży wyceniane w cenie nabycia (skorygowanej o utratę wartości - zgodnie z MSSF 10)	Instrumenty kapitałowe wyceniane w cenie nabycia (skorygowanej o utratę wartości - zgodnie z MSSF 10)	113
Należności z tytułu dostaw	Pożyczki i należności wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	23 311
Należności pozostałe	Pożyczki i należności wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	5 250
Udzielone pożyczki	Pożyczki i należności wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	762
Inwestycje przeznaczone do obrotu	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Aktywa finansowe wycenione w wartości godziwej przez wynik finansowy	3 546

Zobowiązania finansowe	Klasyfikacja według		Wartość finansowa wg MSR 39 oraz MSSF 9 wg stanu na 1 stycznia 2018 roku
	MSR 39	MSSF 9	
Długoterminowe kredyty i pożyczki	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	25 330
Długoterminowe zobowiązania z tytułu aktywów w leasingu	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	7 446
Zobowiązania z tytułu dostaw	Pozostałe zobowiązania	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	15 026
Krótkoterminowe kredyty i pożyczki	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	81 534
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu aktywów w leasingu	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	2 587
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	Pozostałe zobowiązania	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	5 317

MSSF 15 – zastosowanie po raz pierwszy

Grupa wdrożyła MSSF 15 z dniem 1 stycznia 2018 roku i zdecydowała się na zastosowanie zmodyfikowanej metody retrospektywnej, tj. z łącznym efektem pierwszego zastosowania standardu ujętym w dniu pierwszego zastosowania.

Grupa zastosowała więc dopuszczony w MSSF 15 wyjątek praktyczny i zrezygnowała z przekształcenia danych porównywalnych. Oznacza to więc, że dane na dzień 31 grudnia 2017 roku zostały sporządzone w oparciu o obowiązujące w tych okresach standardy: MSR 18 *Przychody*, MSR 11 *Umowy o usługę budowlaną* oraz interpretacje związane z ujmowaniem przychodów przed wejściem w życie MSSF 15.

Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 15 *Przychody z umów z klientami* („MSSF 15”) ustanawia tzw. Model Pięciu Kroków rozpoznawania przychodów wynikających z umów z klientami. Zgodnie z MSSF 15 Grupa ujmuje przychody w kwocie wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem – przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

Grupa dokonała oszacowania wpływu standardu MSSF 15 i ustaliła, biorąc pod uwagę charakter uzyskiwanych przychodów, że wpływ MSSF 15 na moment rozpoznania przychodu był nieistotny. W związku z tym Grupa nie identyfikowała korekty na kapitał własny na dzień 1 stycznia 2018 roku.

4.42 Nowe standardy rachunkowości i interpretacje wchodzące w życie po dniu bilansowym

Nowe standardy, zmiany do standardów oraz interpretacji, które nie są jeszcze obowiązujące dla okresów sprawozdawczych kończących się 31 grudnia 2018 roku, nie zostały uwzględnione do sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego.

Grupa spodziewa się, że niektóre z nich, a w szczególności MSSF 16, będą miały lub mogą mieć wpływ na sprawozdanie finansowe Spółki

- MSSF 16 Leasing wprowadza jednolity model rachunkowości leasingobiorcy i wymaga, aby leasingobiorca ujmował aktywa i zobowiązania wynikające z każdego leasingu z okresem przekraczającym 12 miesięcy, chyba że bazowy składnik aktywów ma niską wartość. W dacie rozpoczęcia leasingobiorca ujmuje składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania bazowego składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu, które odzwierciedla jego obowiązek dokonywania opłat leasingowych.

Leasingobiorca odrębnie ujmuje amortyzację składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania i odsetki od zobowiązania z tytułu leasingu.

Leasingobiorca aktualizuje wycenę zobowiązania z tytułu leasingu po wystąpieniu określonych zdarzeń (np. zmiany w odniesieniu do okresu leasingu, zmiany w przyszłych opłatach leasingowych wynikającej ze zmiany w indeksie lub stawce stosowanej do ustalenia tych opłat). Co do zasady, leasingobiorca ujmuje aktualizację wyceny zobowiązania z tytułu leasingu jako korektę wartości składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania.

Rachunkowość leasingodawcy zgodnie z MSSF 16 pozostaje zasadniczo niezmienną względem obecnej rachunkowości zgodnie z MSR 17. Leasingodawca dalej będzie kontynuował klasyfikowanie umów leasingu z zastosowaniem tych samych zasad klasyfikacji co w przypadku MSR 17, rozróżniając leasing operacyjny i leasing finansowy.

MSSF 16 wymaga, zarówno od leasingobiorcy jak i od leasingodawcy, dokonywania szerszych ujawnień niż w przypadku MSR 17. Leasingobiorca ma prawo wyboru pełnego bądź zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego, a przepisy przejściowe przewidują pewne praktyczne rozwiązania. MSSF 16 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku i później. Wcześniejsze zastosowanie jest dozwolone w przypadku jednostek, które stosują MSSF 15 od daty lub przed datą pierwszego zastosowania MSSF 16.

Spółka podjęła decyzję o wdrożeniu standardu z dniem 1 stycznia 2019 roku. Zgodnie z przepisami przejściowymi zawartymi w MSSF 16 nowe zasady zostały przyjęte retrospektywnie z odniesieniem skumulowanego efektu początkowego zastosowania nowego standardu do kapitałów własnych na dzień 1 stycznia 2019 roku. W związku z tym dane porównawcze za rok obrotowy 2018 nie zostaną przekształcone (zmodyfikowane podejście retrospektywne).

W ocenie Zarządu, MSSF 16 będzie miał wpływ na sprawozdanie finansowe, ponieważ zgodnie z nowym standardem, jako leasing traktowane są wszystkie umowy, w których przekazuje się prawo do użytkowania składnika aktywów przez dany okres w zamian za wynagrodzenie, zawartych na okres powyżej 12 miesięcy, za wyjątkiem sytuacji, gdy dane aktywo jest niskiej wartości.

Z przeprowadzonej w Grupie analizy wynika, że ww. kryteria spełnia prawo do użytkowania wieczystego gruntów. Przy ustaleniu wartości prawa do aktywów oraz wartości zobowiązań z tytułu opłaty z tytułu wieczystego użytkowania gruntów, przyjęto wartość przyszłych przepływów pieniężnych oraz odpowiednie dyskonto. Na dzień 01.01.2019 r. prawa do aktywów oraz zobowiązania wzrosną w Grupie o kwotę 10.041 tys. zł. Grupa planuje wdrożenie MSSF 16 z zastosowaniem zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego, przez korektę bilansu otwarcia zysków zatrzymanych.

- Zmiany do MSSF 2 „Płatności na bazie akcji” - klasyfikacja oraz wycena płatności na bazie akcji (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później),

- Zmiany do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” - zastosowanie MSSF 9 „Instrumenty finansowe” wraz z MSSF 4 „Instrumenty ubezpieczeniowe” (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później lub w momencie zastosowania MSSF 9 „Instrumenty finansowe” po raz pierwszy),
- Zmiany do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” - wyjaśnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później),
- Zmiany do MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne” - przeniesienia nieruchomości inwestycyjnych (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później),
- Zmiany do MSSF 1 i MSR 28 w wyniku „Poprawki do MSSF (cykl 2014 - 2016)” - dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 1, MSSF 12 oraz MSR 28) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (zmiany do MSSF 1 i MSR 28 obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później),
- Interpretacja KIMSF 22 „Transakcje w walutach obcych i płatności zaliczkowe” (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później),
- MSSF 16 „Leasing” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później),
- Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe” - charakterystyka opcji przedpłaty z ujemną kompensatą (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później),
- Interpretacja KIMSF 23 „Niepewność w zakresie rozliczania podatku dochodowego” (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później).

Nowe standardy, zmiany w obowiązujących standardach oraz interpretacje, które nie zostały przyjęte przez Unię Europejską:

- MSSF 14 „Odroczone salda z regulowanej działalności” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później),
- MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku lub później),
- Zmiany do MSSF 3 „Połączenia przedsiębiorstw” - definicja przedsięwzięcia (obowiązujące w odniesieniu do połączeń, w przypadku których data przejęcia przypada na początek pierwszego okresu rocznego rozpoczynającego się 1 stycznia 2020 r. lub później oraz w odniesieniu do nabycia aktywów, które nastąpiło w dniu rozpoczęcia w/w okresu rocznego lub później),
- Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” - sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem oraz późniejsze zmiany (data wejścia w życie zmian została odroczone do momentu zakończenia prac badawczych nad metodą praw własności),
- Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” i MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów” - definicja istotności (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub później),
- Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze” - zmiana, ograniczenie lub rozliczenie planu (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później),

Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” - długoterminowe udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później),

- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2015 - 2017)” - dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 3, MSSF 11, MSR 12 oraz MSR 23) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później),
- Zmiany odniesień do założeń koncepcyjnych zawartych w MSSF (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub później).

Daty wejścia w życie są datami wynikającymi z treści standardów ogłoszonych przez Radę ds. Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej. Daty stosowania standardów w UE mogą różnić się od dat stosowania wynikających z treści standardów i są ogłaszane w momencie zatwierdzenia do stosowania przez UE.

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego z przyjętych przez UE standardów, interpretacji lub zmian, które na dzień 31 grudnia 2018 roku nie miały zastosowania.

5. Nietypowe pozycje mające znaczący wpływ na aktywa, pasywa, kapitał i wynik finansowy

Wartość godziwa posiadanego przez PEPEES pakietu akcji spółki Warszawski Rolno-Spożywczy Rynek Hurtowy S.A. została na dzień 31.12.2018 r. oszacowana przez niezależnego aktuariusza na kwotę 5.436 tys. złotych. Aktualizacja wartości wspomnianych akcji w kwocie 2.886 tys. złotych została ujęta w przychodach finansowych roku 2018.

6. Instrumenty finansowe

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa, należą kredyty bankowe, leasing, środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Grupy. Grupa posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Aktywa finansowe	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	5 436	3 546
Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	74 555	60 074
Razem aktywa finansowe	79 991	63 620

Aktywa finansowe wykazane w sprawozdaniu finansowym jako:	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
Inwestycje w pozostałych jednostkach	113	113
Pozostałe aktywa finansowe	5 436	3 546
Należności z tytułu dostaw	27 651	23 311
Należności pozostałe	6 044	5 250
Udzielone pożyczki	941	762
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	39 806	30 638
Razem aktywa finansowe	79 991	63 620

Zobowiązania finansowe	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	146 505	137 240
Razem zobowiązania finansowe	146 505	137 240

Zobowiązania finansowe wykazane w sprawozdaniu finansowym jako:	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
Długoterminowe kredyty i pożyczki	30 398	25 330
Zobowiązania z tytułu aktywów w leasingu	7 651	10 033
Zobowiązania z tytułu dostaw	13 063	15 026
Krótkoterminowe kredyty i pożyczki	90 644	81 534
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	4 749	5 317
Razem zobowiązania finansowe	146 505	137 240

7. Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności

W Grupie Kapitałowej „PEPEES” wyodrębnia się trzy segmenty, tj.: „przetwórstwo ziemniaków”, produkcja energii elektrycznej” i „uprawy rolne połączone z hodowlą zwierząt”.

7.1 Informacje dotyczące produktów i usług

W ramach segmentu „przetwórstwo ziemniaków” wytwarza się:

- skrobię ziemniaczaną, wykorzystywaną w gospodarstwach domowych oraz przez przemysł spożywczy, farmaceutyczny, papierniczy i włókienniczy,
- kilka asortymentów glukozy, wykorzystywanej przez przemysł spożywczy, cukierniczy i farmaceutyczny,
- maltodekstrynę, która jest istotnym składnikiem produktów sproszkowanych (lody, sosy, zupy, ekstrakty owocowe, posypki smakowe) oraz odżywek i preparatów witaminowo-mineralnych dla dzieci i sportowców.
- białko, które jest otrzymywane z soku komórkowego ziemniaka przez koagulację, oddzielenie i wysuszenie; stanowi cenny komponent mieszanek paszowych dla zwierząt i jest znakomitym zamiennikiem białka zwierzęcego.
- szeroki asortyment syropów skrobiowych, znajdujących zastosowanie w przemyśle cukierniczym i piekarniczym,
- grys ziemniaczany, płatki ziemniaczane, kostkę ziemniaczaną i pyzy; produkty wykorzystywane przez przemysł spożywczy.

W ramach segmentu „produkcja energii elektrycznej” wytwarza się:

- energię elektryczną z biogazu rolniczego,
- energię ciepłą na własne potrzeby, wykorzystywaną m.in. do suszenia pasz dla zwierząt.

Pozostałe rodzaje działalności dotyczą:

- produkcji energii cieplnej, która jest wytwarzana przede wszystkim na własne potrzeby
- robót i usług.
- sprzedaży niektórych towarów i materiałów.

7.2 Przychody i wyniki segmentów

Segment	Przychody		Zysk w segmencie	
	Za rok 2018	Z rok 2017	Za rok 2018	Z rok 2017
Przetwórstwo ziemniaków	231 500	215 469	31 356	27 666
- w tym między segmentami	243	192		
Produkcja energii elektrycznej	9 249	10 232	(1 042)	(1 987)
- w tym między segmentami	555	1 236		
Pozostałe przychody operacyjne			1 376	1 065
Pozostałe koszty operacyjne			(1 768)	(4 891)
Przychody finansowe			3 571	369
Koszty finansowe			(3 074)	(3 571)
Zysk (strata) przed opodatkowaniem			30 419	18 651

7.3 Aktywa i zobowiązania segmentów

Aktywa segmentów	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
Przetwórstwo ziemniaków	315 707	279 508
Produkcja energii elektrycznej	17 297	20 292
Uprawy rolne połączone z chowem i hodowlą zwierząt	921	4 087
Razem aktywa segmentów	333 925	303 887

Zobowiązania segmentów	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
Przetwórstwo ziemniaków	145 858	132 620
Produkcja energii elektrycznej	21 591	25 201
Uprawy rolne połączone z chowem i hodowlą zwierząt	-	519
Razem zobowiązania segmentów	167 449	158 340

Do segmentu „produkcja energii elektrycznej” przyporządkowuje się wszystkie aktywa i zobowiązania spółki CHP Energia. Do segmentu „uprawy rolne połączone z chowem i hodowlą zwierząt” przyporządkowuje się wszystkie aktywa i zobowiązania spółki Gospodarstwo Rolne Ponary, a do segmentu „przetwórstwo ziemniaków” – wszystkie pozostałe aktywa i zobowiązania wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

W związku z tym, że spółka Ponary nie generowała w 2017 r. przychodów ze sprzedaży, segment „uprawy rolne połączone z chowem i hodowlą zwierząt” nie został wyodrębniony w przychodach i wynikach segmentów. Ze względu na wartość posiadanych przez spółkę Ponary gruntów trzeci segment został wyodrębniony w niniejszym sprawozdaniu wyłącznie na potrzeby zaprezentowania jego aktywów i zobowiązań.

7.4 Pozostałe informacje o segmentach

Segment	Amortyzacja		Zwiększenie aktywów trwałych	
	Za rok 2018	Z rok 2017	Za rok 2018	Z rok 2017
Przetwórstwo ziemniaków	9 633	7 440	33 712	23 226
Produkcja energii elektrycznej	1 750	1 779	249	224
Razem działalność kontynuowana	11 383	9 219	33 961	23 450

7.5 Przychody z podziałem na produkty

Nazwa produktu lub usługi	Przychody ze sprzedaży	
	Rok 2018	Rok 2017
Skrobia	148 575	135 003
Białko	15 225	14 343
Glukoza	10 170	9 309
Maltodekstryna	20 815	17 232
Płatki ziemniaczane	9 553	9 058
Syropy skrobiowe	5 852	5 772
Susze ziemniaczane (grysik, kostka, pyzy)	8 477	6 847
Pasze i nawozy	961	1 765
Energia elektryczna	4 460	3 698
Energia cieplna	-	352
Prawa majątkowe (energia elektryczna i cieplna)	3 185	3 742
Towary i materiały	11 484	15 321
Usługi	1 184	1 831
Razem	239 941	224 273

7.6 Przychody ze sprzedaży według struktury terytorialnej:

Wyszczególnienie	Rok 2018	Rok 2017
Polska, w tym	154 019	144 518
Skrobia	77 469	69 422
Białko	8 297	8 842
Glukoza	9 187	8 994
Maltodekstryna	18 052	15 047
Płatki ziemniaczane	5 230	8 741
Syropy skrobiowe	5 852	5 772
Susze ziemniaczane (grysik, kostka, pyzy)	12 626	6 847
Pasze i nawozy	961	1 765
Energia elektryczna	4 460	3 698
Energia cieplna	-	352
Prawa majątkowe (energia elektryczna i cieplna)	3 185	3 742
Towary i materiały	7 516	9 465
Usługi	1 184	1 831
Kraje UE - dostawy wewnątrzspółnotowe, w tym:	23 249	16 090
Skrobia	16 417	10 190
Białko	3 636	2 699
Maltodekstryna	2 752	2 176
Glukoza	246	91
Płatki ziemniaczane	102	212
Susze ziemniaczane (grysik, kostka, pyzy)	70	0
Towary	26	722

Wyszczególnienie	Rok 2018	Rok 2017
Pozostałe kraje – eksport, w tym:	62 673	63 665
Skrobia	54 691	55 391
Białko	3 292	2 802
Glukoza	737	224
Maltodekstryna	11	9
Płatki ziemniaczane	-	105
Towary	3 942	5 134
Razem	239 941	224 273

7.7 Informacje dotyczące głównych klientów

Grupa nie posiada klienta, od którego przychody ze sprzedaży przekroczyłyby 10% łącznych przychodów. Natomiast w grupie poszczególnych produktów istnieją klienci, których udział stanowi ponad 10% w sprzedaży danego produktu. I tak:

- prawie 13% białka sprzedano do jednego klienta krajowego,
- powyżej 10% maltodekstryny sprzedano do każdego z trzech kontrahentów krajowych (odpowiednio 24%; 15% oraz 13%)
- prawie 16% glukozy sprzedano do jednego kontrahenta krajowego.

8. Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej

8.1 Rzeczowe aktywa trwałe

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
a) środki trwałe, w tym:	148 257	144 412
- grunty	22 528	22 496
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	63 273	64 140
- urządzenia techniczne i maszyny	55 751	50 400
- środki transportu	3 396	4 175
- inne środki trwałe	3 309	3 201
b) środki trwałe w budowie	16 628	2 622
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	164 885	147 034

ZMIANY ŚRODKÓW TRWAŁYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH)						
	grunty	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne środki trwałe	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2017						
Wartość brutto	3 401	95 407	82 152	5 153	4 037	190 150
Umorzenie	0	32 232	44 447	1 819	1 041	79 539
Wartość księgowa netto	3 401	74 161	26 719	3 334	2 996	110 611
Rok 2017						
Wartość brutto na początek okresu	3 401	95 407	82 152	5 153	4 037	190 150

ZMIANY ŚRODKÓW TRWAŁYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH)						
	grunty	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne środki trwałe	Ogółem
Zwiększenia (z tytułu)	19 127	4 687	20 084	2 163	415	46 476
- objęcia konsolidacją nowej jednostki	19 127	25	-	-	-	19 152
- z inwestycji	-	3 307	3 794	-	-	7 101
- z zakupu	-	1 355	12 113	403	415	14 286
- leasing	-	-	4 177	1 760	-	5 937
Zmniejszenia (z tytułu)	-	98	3 584	1 054	7	4 743
- sprzedaż	-	-	3 162	225	-	3 387
- likwidacja	-	98	422	829	7	1 356
Wyksięgowanie umorzenia sprzedanych i zlikwidowanych środków trwałych	-	(66)	(409)	(834)	(7)	(1 316)
Zwiększenie umorzenia z tytułu objęcia nowej jednostki	-	-	-	-	-	-
Amortyzacja	-	3 690	4 214	1 102	210	9 216
Wartość księgowa netto na koniec okresu	22 528	64 140	50 400	4 175	3 201	144 444
Stan na 31 grudnia 2017						
Wartość brutto	22 528	99 996	98 652	6 262	4 445	231 883
Umorzenie	0	35 856	48 252	2 087	1 244	87 439
Wartość księgowa netto	22 528	64 140	50 400	4 175	3 201	144 444
Rok 2018						
Wartość brutto na początek okresu	22 528	99 996	98 652	6 262	4 445	231 883
Zwiększenia (z tytułu)	-	4 015	11 586	678	385	16 664
- z inwestycji	-	2 879	6 979	-	-	9 858
- z zakupu	-	1 136	4 528	163	385	6 212
- leasing	-	-	79	515	-	594
Zmniejszenia (z tytułu)	-	2 119	849	150	104	3 222
- sprzedaż	-	-	-	109	-	109
- likwidacja	-	2 119	849	41	104	3 113
Wyksięgowanie umorzenia sprzedanych i zlikwidowanych środków trwałych	-	(1 000)	(553)	(111)	(74)	(1 738)
Amortyzacja, w tym:	-	3 763	5 939	1 418	247	11 367
Wartość księgowa netto na koniec okresu	22 528	63 273	55 751	3 396	3 309	148 257
Stan na 31 grudnia 2018						
Wartość brutto	22 528	101 892	109 389	6 790	4 726	245 325
Umorzenie	0	38 619	53 638	3 394	1 417	97 068
Wartość księgowa netto	22 528	63 273	55 751	3 396	3 309	148 257

W okresie sprawozdawczym odpisy amortyzacyjne powiększyły koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, koszty sprzedaży i marketingu oraz koszty ogólnego zarządu.

Obciążenia rzeczowych aktywów trwałych z tytułu zaciągniętych kredytów bankowych:

- hipoteka umowna w kwocie 58.500 tys. zł na rzecz Banku Zachodniego WBK S.A.,
- hipoteka umowna w kwocie 58.500 tys. zł na rzecz PKO Banku Polskiego S.A.,
- hipoteka zwykła w kwocie 1.596 tys. zł na rzecz Banku Polskiej Spółdzielczości,
- hipoteka zwykła w kwocie 404 tys. zł na rzecz Banku Spółdzielczego w Łomży,
- hipoteka zwykła w kwocie 1.295 tys. zł na rzecz Banku Polskiej Spółdzielczości,
- hipoteka kaucyjna do kwoty 1.197 tys. zł na rzecz Banku Polskiej Spółdzielczości,
- hipoteka kaucyjna do kwoty 880,6 tys. zł na rzecz Banku Polskiej Spółdzielczości,
- hipoteka kaucyjna do kwoty 303 tys. zł na rzecz Banku Spółdzielczego w Łomży,
- hipoteka umowna w kwocie 8.288 tys. zł na rzecz Spółdzielczego Banku Rozwoju Oddział w Szepietowie,
- hipoteka umowna w kwocie 6.761 tys. zł na rzecz Banku Spółdzielczego w Brańsku,
- hipoteka umowna w kwocie 6.761 tys. zł na rzecz Banku Spółdzielczego Oddział w Andrzejewie,
- hipoteka umowna w kwocie 15.795 tys. zł na rzecz PKO Banku Polskiego S.A.,
- zastaw rejestrowy na środkach trwałych na kwotę 15.227 tys. zł na rzecz Spółdzielczego Banku Rozwoju Oddział w Szepietowie,
- hipoteka umowna w kwocie 1.360 tys. zł na rzecz Spółdzielczego Banku Rozwoju Oddział w Szepietowie,
- hipoteka umowna w kwocie 5.100 tys. zł na rzecz Spółdzielczego Banku Rozwoju Oddział w Szepietowie,
- hipoteka umowna w kwocie 1.700 tys. zł na rzecz Spółdzielczego Banku Rozwoju Oddział w Szepietowie,
- zastaw rejestrowy na maszynach i urządzeniach na kwotę 15.631 tys. zł na rzecz Spółdzielczego Banku Rozwoju Oddział w Szepietowie,
- zastaw rejestrowy na maszynach i urządzeniach na kwotę 3.465 tys. zł na rzecz Banku Spółdzielczego w Łomży,
- przewłaszczenie maszyn i urządzeń w kwocie 1.295 tys. zł na rzecz Banku Polskiej Spółdzielczości.

W związku z nabyciem rzeczowych aktywów trwałych zaciągnięto kredyty inwestycyjne długoterminowe, których niespłacona wartość na dzień sprawozdawczy wynosi 24.107 tys. zł (31.12.2017- 19.476 tys. zł.)

W sprawozdaniu z całkowitych dochodów w pozycji „pozostałe przychody operacyjne” ujęto odszkodowania otrzymane od firmy ubezpieczeniowej z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych spowodowane zdarzeniami losowymi w kwocie 68 tys. zł (rok 2017 -88 tys. zł).

8.2 Nieruchomości inwestycyjne

W okresie sprawozdawczym Grupa nie posiadała nieruchomości inwestycyjnych.

8.3 Wartości niematerialne

WARTOŚCI NIEMATERIALNE	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
a) nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości, w	211	211
- oprogramowanie komputerowe	131	131
b) prawo do emisji gazów	323	-
Wartości niematerialne razem	534	211

ZMIANY WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH	nabyte koncesje, patenty, licencje, w tym: oprogramowanie komputerowe	Prawo do emisji gazów	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2017			
Wartość brutto	508	194	702
Umorzenie	404	-	404
Wartość księgowa netto	104	194	298
Rok 2017			
Wartość brutto na początek okresu	508	194	702
Zwiększenia (z tytułu)	135	230	365
- z zakupu	135	230	365
Zmniejszenia (z tytułu)	-	424	424
- sprzedaż	-	-	-
- wykorzystanie	-	424	424
Amortyzacja	28	-	28
Wartość księgowa netto na koniec okresu	211	-	211
Stan na 31 grudnia 2017			
Wartość brutto	643	-	643
Umorzenie	432	-	432
Wartość księgowa netto	211	-	211
Rok 2018			
Wartość brutto na początek okresu	643	-	643
Zwiększenia (z tytułu)	19	323	342
- z zakupu	19	323	342
Zmniejszenia (z tytułu)	19	-	19
- sprzedaż			-
- wykorzystanie	19		19
Amortyzacja			
Wyksięgowanie umorzenia sprzedanych i zlikwidowanych wartości niematerialnych	(19)		(19)
Wartość księgowa netto na koniec okresu	19		19
Stan na 31 grudnia 2018	211	323	534
Wartość brutto	643	323	966
Umorzenie	432	-	432
Wartość księgowa netto	211	323	534

Całą amortyzację wartości niematerialnych zawarto w rachunku zysków i strat w pozycji „koszty ogólnego zarządu”.

8.4 Wartość firmy z konsolidacji

Wartość firmy z konsolidacji powstała z przejęcia spółek zależnych

Nazwa spółki zależnej	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
CHP Energia Sp z o.o.	6 120	6 120
PPZ Bronisław Sp. z o.o.	486	486
Gospodarstwo Rolne PONARY Sp. z o.o.	879	879
Odpis wartości firmy w spółce CHP Energia Sp z o.o.	(4 345)	(4345)
Razem	3 140	3 140

Spółka PEPEES przeprowadziła testy na utratę wartości posiadanych aktywów w każdej ze spółek zależnych.

Testy na utratę wartości wartości firmy w spółce CHP Energia zostały przeprowadzone w oparciu o zdyskontowane przepływy pieniężne („DCF”) zakładające na dzień 31.12.2018 r., stopę wzrostu EBIT w okresie prognozy 8%, stopę dyskontową w okresie prognozy (WACC) w wysokości 12,74%, szacunki przyjęte przez zarząd obejmują okres 5 – letni, tj. okres od 2019 roku do 2023 roku, parametr wzrostu strumieni pieniężnych po okresie prognozy 1,5%.

Ponadto, prognozy sprzedaży spółki CHP Energia Sp. z o.o., zakładają od 2019 r. wzrost współczynnika sprzedaż w oparciu o wprowadzenie na rynek nowego produktu. Należy pamiętać o niepewności związanej z możliwością niezrealizowania założonych wartości. Model uwzględnia dodatkowe dyskonto specyficzne związane z powyższą kwestią.

Testy na utratę wartości aktywów w spółce PPZ Bronisław zostały przeprowadzone w oparciu o metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych („DCF”) zakładający nas dzień 31.12.2018 r., stopę wzrostu EBIT w okresie prognozy 2,5%, stopę dyskontową w okresie prognozy (WACC) w wysokości 10,60%, szacunki przyjęte przez zarząd obejmują okres 5–letni, tj. okres od 2019 roku do 2023 roku, parametr wzrostu strumieni pieniężnych po okresie prognozy 2%.

Testy na utratę wartości aktywów w spółce Gospodarstwo Rolne PONARY przeprowadzono poprzez oszacowanie wartości odzyskiwalnej jako wartość godziwa kapitałów własnych spółki pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży. Wartość godziwą kapitałów własnych spółki ustalono w oparciu o metodą wartości skorygowanych aktywów netto z uwzględnieniem wartości rynkowej praw do nieruchomości oszacowanej przez rzeczoznawcę majątkowego.

W związku z powyższym, w analizowanym okresie, nie rozpoznano przesłanek utraty wartości firmy.

8.5 Inwestycje w innych jednostkach

ZMIANA STANU INWESTYCJI W INNYCH JEDNOSTKACH	Rok 2018	Rok 2017
a) stan na początek okresu	113	113
- udziały lub akcje	113	113
b) zwiększenia (z tytułu)	-	-
c) zmniejszenia (z tytułu)	-	-
d) stan na koniec okresu	113	113
- udziały lub akcje	113	113

Grupa posiada udziały w 3 jednostkach, które zapewniają mniej niż 5% ogólnej liczby głosów w walnym zgromadzeniu i nie są one istotne ze względu na wartość i politykę inwestycyjną grupy.

PEPEES posiada 3.000 nieuprzywilejowanych akcji firmy „Warszawski Rolno-Spożywczy Rynek Hurtowy” Spółka Akcyjna z siedzibą w Broniszach („WRSRH”) o wartości nominalnej 3.000 tys. złotych nabytych za cenę 2.550 tys. złotych.

Wartość godziwa posiadanego przez PEPEES pakietu akcji została na dzień 31.12.2018 r. oszacowana przez niezależnego aktuarium na kwotę 5.436 tys. złotych. Aktualizacja wartości wspomnianych akcji w kwocie 2.886 tys. złotych została ujęta w przychodach finansowych roku 2018.

Akcje te stanowią 2,5% kapitału WRSRH i 1,6 % udziału w głosach na WZA. Głównym właścicielem WRSRH jest Skarb Państwa, posiadający ponad 59% udziału w kapitale. PEPEES nie sprawuje kontroli nad WRSRH. Inwestycja ta jest przeznaczona do obrotu i wykazana jako pozostałe aktywa finansowe w aktywach krótkoterminowych.

8.6 Zapasy

ZAPASY	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
a) materiały	6 166	6 201
b) półprodukty i produkty w toku	703	1 770
c) produkty gotowe	67 120	73 163
d) towary	4 687	3 433
Wartość zapasów brutto	78 676	84 567
Odpisy aktualizujące	(611)	(433)
Wartość zapasów netto	78 065	84 134

Wartość zapasów ujęta jako koszt w okresie sprawozdawczym wyniosła 162.943 tys. zł. (w 2017 - 154.387)

Kwota odpisów aktualizujących, ujętych jako koszty w trakcie okresu wyniosła 229 tys. zł. i odpowiednio w roku 2017 - 412 tys. zł.

Kwota odwrócenia odpisów aktualizujących zapasy w roku 2018 wyniosła 51 tys. zł (2017 r. – 147 tys. zł).

Wartość odpisów aktualizujących według stanu na 31.12.2018 wynosi 611 tys. zł (31.12.2017 – 433 tys. złotych).

Wartość bilansowa zapasów stanowiących zabezpieczenie spłaty kredytów bankowych wynosi 73.121 tys. zł (31.12.2017 r – 69.452 tys. złotych).

Obciążenia na zapasach z tytułu zaciągniętych kredytów bankowych:

- zastaw rejestrowy na zapasach materiałów, produktach gotowych i towarach na rzecz Banku Zachodniego WBK S.A będący zabezpieczeniem kredytów, których zadłużenie na 31.12.2018 r. wynosi 24.343 tys. zł,
- zastaw rejestrowy na zapasach na rzecz Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego S.A., będący zabezpieczeniem kredytów, których zadłużenie na 31.12.2018 wynosi 26.085 tys. zł.

8.7 Należności z tytułu dostaw

STRUKTURA WALUTOWA NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
a) w walucie polskiej	18 094	19 317
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	9 557	3 994
b1. jednostka/waluta tys./USD	799	15
tys. zł	2 921	54
b2. jednostka/waluta tys./EURO	1 588	966
tys. zł	6 636	3 940
Należności krótkoterminowe, razem	27 651	23 311

NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG (BRUTTO) - O POZOSTAŁYM OD DNIA BILANSOWEGO OKRESIE SPŁATY:	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
a) do 1 miesiąca	15 437	9 392
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	8 064	7 893
c) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	-	1 246
d) od 6 miesięcy do 1 roku	152	-
e) powyżej 1 roku	-	-
f) należności przeterminowane	5 013	5 837
Należności z tytułu dostaw i usług, razem (brutto)	28 666	24 368

NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG (BRUTTO) - O POZOSTAŁYM OD DNIA BILANSOWEGO OKRESIE SPŁATY:	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
- odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług	(1 015)	(1 057)
Należności z tytułu dostaw i usług, razem (netto)	27 651	23 311

Należności przeterminowane, od których nie dokonano odpisów aktualizujących, są to należności od dłużników z którymi Grupa współpracuje od kilku lat i z oceny ich sytuacji gospodarczej i finansowej nie wynika, że są to należności wątpliwe. Okres przeterminowania tych należności wynosi od kilku dni do trzech miesięcy.

8.8 Należności pozostałe

NALEŻNOŚCI POZOSTAŁE	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
- z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń	5 194	5 202
- inne	850	48
Należności pozostałe krótkoterminowe netto, razem	6 044	5 250
Odpisy aktualizujące wartość należności pozostałych		
Należności krótkoterminowe pozostałe brutto, razem	6 044	5 250

8.9 Należności skierowane na drogę postępowania sądowego

NALEŻNOŚCI SKIEROWANE NA DROGĘ SĄDOWĄ	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
Należności skierowane na drogę postępowania sądowego brutto	78	25
Odpisy aktualizujące wartość należności	(78)	(25)
Należności krótkoterminowe pozostałe netto, razem	-	-

8.10 Odpisy aktualizujące wartość należności

ZMIANA STANU ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH WARTOŚĆ NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWYCH	2018 rok	2017 rok
Stan na początek okresu	1 082	996
a) zwiększenia (z tytułu)	236	298
- utworzenie na należności wątpliwe z tytułu dostaw	135	196
- utworzenie na odsetki należne	24	47
- utworzenie na należności dochodzone na drodze sądowej	77	55
b) zmniejszenia (z tytułu)	225	212
- rozwiązanie rezerw z tytułu zapłaty	110	94
- wykorzystanie z tytułu umorzenia i sprzedaży należności	4	58
- anulowania	111	60
Stan odpisów aktualizujących wartość należności krótkoterminowych na koniec okresu	1 093	1 082

Zwiększenia i zmniejszenia odpisów aktualizujących wartość należności ujęto w rachunku zysków i strat w pozycji „pozostałe koszty operacyjne”.

8.11 Zaliczki

ZALICZKI	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
a) długoterminowe, w tym:	47	72
- czynsz za dzierżawę gospodarstwa rolnego	47	72
b) krótkoterminowe, w tym:	1 964	827
- czynsz za dzierżawę gospodarstwa rolnego	24	24
- koszty wydziałowe produkcji sezonowej	59	95
- zaliczki na dostawy	1 583	420
- ubezpieczenie majątkowe	235	205
- pozostałe	63	83
Razem	2 011	899

8.12 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
Środki pieniężne w banku i w kasie	7 915	6 825
Lokaty krótkoterminowe	31 891	23 813
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, razem	39 806	30 638
- w tym o ograniczonej możliwości dysponowania	-	-

Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do trzech miesięcy, w zależności od aktualnego zapotrzebowania spółek z grupy kapitałowej na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych.

ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY (STRUKTURA WALUTOWA)	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
a) w walucie polskiej	37 059	26 954
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	2 747	3 684
B1. jednostka/waluta USD/tys.	232	173
tys. zł	847	591
b2. jednostka/waluta EURO/tys.	454	758
tys. zł	1 901	3 093
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, razem	39 806	30 638

8.13 Kapitał podstawowy

Seria / emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii / emisji wg wartości nominalnej	Data rejestracji
A	zwykłe, na okaziciela	Nieuprzywilejowane	brak ograniczeń	83 mln	4 980	09.05.2008
B	zwykłe, na okaziciela	Nieuprzywilejowane	brak ograniczeń	12 mln	720	30.09.2014
Liczba akcji razem				95 mln		
Kapitał zakładowy, razem					5 700	
Wartość nominalna jednej akcji = 0,06 zł						

Według najlepszej wiedzy posiadanej przez Emitenta struktura własnościowa na dzień sprawozdawczy przedstawiała się następująco:

- Epsilon Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych - liczba głosów: 27.609.982; udział w ogólnej liczbie głosów na WZA – 29,06%
- Michał Skotnicki - liczba głosów: 21.325.780; udział w ogólnej liczbie głosów na WZA – 22,45%.
- Maksymilian Maciej Skotnicki - liczba głosów: 20.703.282; udział w ogólnej liczbie głosów na WZA – 21,79%
- Newth Jonathan Reginald liczba głosów: 7.995.200; udział w ogólnej liczbie głosów na WZA – 8,42%
- Richie Holding Ltd - liczba głosów 6.133.100, udział w ogólnej liczbie głosów na WZA – 6,46%

Nikt z pozostałych akcjonariuszy nie zgłosił stanu posiadania co najmniej 5% udziału w kapitale zakładowym i w ogólnej liczbie głosów na WZA.

8.14 Kapitały zapasowe i rezerwowe

KAPITAŁ ZAPASOWY	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
a) ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	7 562	7 562
b) utworzony ustawowo	1 660	1 660
c) utworzony z przeszacowań majątku (niepodlegający podziałowi)	31 122	31 122
d) utworzony z zysków	19 879	14 759
Kapitał zapasowy, razem	60 223	55 103

POZOSTAŁE KAPITAŁY REZERWOWE (WEDŁUG CELU PRZEZNACZENIA)	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
- fundusz inwestycyjny	81 634	69 315
Pozostałe kapitały rezerwowe, razem	81 634	69 315

Fundusz inwestycyjny został utworzony z zatrzymanych zysków.

KAPITAŁ Z AKTUALIZACJI WYCENY	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
- przeszacowanie zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	(44)	(224)
- podatek odroczony od skutków przeszacowania	18	52
Pozostałe kapitały rezerwowe, razem	(26)	(172)

8.15 Niepodzielny wynik

NIEPODZIELNY WYNIK	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
- nierozliczony zysk (strata) lat ubiegłych	(5 223)	(2 028)
- wynik netto za okres	21 316	13 364
Niepodzielny wynik lat razem	16 093	11 336

8.16 Kredyty i pożyczki

Długoterminowe

ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE O POZOSTAŁYM OD DNIA BILANSOWEGO OKRESIE SPŁATY	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
a) powyżej 1 roku do 3 lat	13 838	10 283
b) powyżej 3 do 5 lat	7 954	7 512
c) powyżej 5 lat	8 606	7 535
Zobowiązania długoterminowe, razem	30 398	25 330

LP	Rodzaj kredytu	Kredytobiorca	Kwota kredytu wg umowy	Waluta	Kwota kredytu / pożyczki pozostała do spłaty	Waluta	Stopa procentowa	Termin spłaty
1	Kredyt inwestycyjny na budowę suszarni skrobi, węzła rozładunku oraz stacji uzdatniania wody	PEPEES	9 822	PLN	4 387	PLN	Stopa oprocentowania WIBOR dla depozytów 3-miesięcznych powiększona o marżę Banku	25.02.2022
2	Kredyt inwestycyjny na modernizację instalacji odpylania kotłów parowych	PEPEES	1 200	PLN	558	PLN	Stopa oprocentowania WIBOR dla depozytów 3-miesięcznych powiększona o marżę Banku	31.12.2020
3	Kredyt inwestycyjny przeznaczony na finansowanie i refinansowanie nabycia 100% udziałów w spółce Gospodarstwo Rolne Ponary	PEPEES	10 530	PLN	9 778	PLN	Stopa oprocentowania WIBOR dla depozytów 1-miesięcznych powiększona o marżę Banku	30.06.2025
4	Kredyt konsorcjalny inwestycyjny na realizację przedsięwzięcia inwestycyjnego „Budowa biogazowni w Gminie Szepietowo”	CHP Energia	12 830	PLN	11 116	PLN	Stopa oprocentowania WIBOR dla depozytów 3-miesięcznych powiększona o marżę Banku	31.12.2023

LP	Rodzaj kredytu	Kredytobiorca	Kwota kredytu wg umowy	Waluta	Kwota kredytu / pożyczki pozostała do spłaty	Waluta	Stopa procentowa	Termin spłaty
5	Kredyt obrotowy, związany z prowadzoną działalnością gospodarczą	CHP Energia	800	PLN	374	PLN	Stopa bazowa SBR Bank powiększona o marżę Banku	31.12.2019
6	Kredyt obrotowy na finansowanie bieżących zobowiązań związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą	CHP Energia	3 000	PLN	2 273	PLN	Stopa oprocentowania WIBOR dla depozytów 3-miesięcznych powiększona o marżę Banku	31.05.2022
7	Kredyt inwestycyjny z przeznaczeniem na finansowanie / refinansowanie zakupu nieruchomości przez PPZ Bronisław	PPZ Bronisław	800	PLN	472	PLN	Stopa oprocentowania WIBOR dla depozytów 3-miesięcznych powiększona o marżę Banku	30.11.2021
8	Kredyt inwestycyjny z przeznaczeniem na modernizację suszarni skrobi oraz budowę instalacji do odzysku białka	PPZ Bronisław	8 456	PLN	7 574		Stopa oprocentowania WIBOR dla depozytów 3-miesięcznych powiększona o marżę Banku	31.12.2027

Kredyty zostały wycenione zgodnie z MSSF 9 w zamortyzowanym koszcie.

Zabezpieczenia

Ad. 1

Zabezpieczeniem kredytu jest hipoteka umowna w wysokości 14.734 tys. PLN, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej, oświadczenie o poddaniu się egzekucji.

Ad. 2

Zabezpieczeniem kredytu jest hipoteka zwykła do kwoty 1.800 tys. zł, weksel in blanco, pełnomocnictwo do rachunków bankowych.

Ad. 3

Zabezpieczeniem kredytu jest hipoteka łączna do kwoty 15.795 tys. zł, przelew wierzytelności pieniężnej z umowy ubezpieczenia, zastawy rejestrowe na 32.400 sztukach udziałów (100% udziałów) w spółce Gospodarstwo Rolne Ponary, weksel własny in blanco.

Ad. 4

Zabezpieczeniem kredytu konsorcjalnego są następujące hipoteki umowne wystawione na trzech

wierzycieli:

- w wysokości 8.288 tys. PLN na rzecz Spółdzielczego Banku Rozwoju Oddział w Szepletowie,
- w wysokości 6.761 tys. PLN na rzecz Banku Spółdzielczego w Brańsku,
- w wysokości 6.761 tys. PLN na rzecz Banku Spółdzielczego Oddział w Andrzejewie.

Ponadto zabezpieczeniem kredytu konsorcjalnego są: weksle in blanco wraz z deklaracją wekslową, poręczenia wekslowe, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, pełnomocnictwo do rachunku bieżącego, przelew wierzytelności z umowy ubezpieczenia, zastaw rejestrowy w wysokości 15.227 tys. zł na środkach trwałych na rzecz Spółdzielczego Banku Rozwoju Oddział w Szepletowie.

Ad. 5

Zabezpieczeniem kredytu jest hipoteka umowna w wysokości 1.360 tys. PLN, na rzecz Spółdzielczego Banku Rozwoju Oddział w Szepletowie, weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, przelew wierzytelności z umowy ubezpieczenia, pełnomocnictwo do rachunku bieżącego.

Ad. 6

Zabezpieczeniem kredytu jest hipoteka umowna w wysokości 5.100 tys. PLN, której wierzycielem jest Spółdzielczy Bank Rozwoju Oddział w Szepletowie, weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, pełnomocnictwo do rachunku bieżącego, przelew wierzytelności z umowy ubezpieczenia od ryzyk budowlanych oraz z umowy ubezpieczenia budynków i budowli.

Ad. 7

Zabezpieczeniem kredytu jest hipoteka umowna w wysokości 1.200 tys. PLN, której wierzycielem jest Bank Zachodni WBK z siedzibą we Wrocławiu oraz poręczenie wekslowe wraz z deklaracją wekslową.

Ad. 8 Zabezpieczeniem kredytu jest poręczenie spłaty kredytu udzielone przez PEPEES w wysokości 12.684 tys. zł.

Krótkoterminowe

LP	Rodzaj kredytu	Kredytobiorca	Kwota kredytu / pożyczki wg umowy	Waluta	Kwota kredytu / pożyczki pozostała do spłaty	Waluta	Stopa procentowa	Termin spłaty
1	Kredyt w rachunku bieżącym	PEPEES	4 000	PLN	0	PLN	1 mies. WIBOR+ marża banku	31.08.2019
2	Kredyt obrotowy odnawialny w rachunku kredytowym	PEPEES	10 000	PLN	10 000	PLN	1 mies. WIBOR+ marża banku.	31.08.2019
3	Kredyt obrotowy nieodnawialny w rachunku kredytowym	PEPEES	16 500	PLN	16 500	PLN	1 mies. WIBOR+ marża banku	31.08.2019
4	Kredyt w rachunku bieżącym	ZPZ Lublin	750	PLN	0	PLN	1 mies. WIBOR+ marża banku	31.08.2019
5	Kredyt obrotowy odnawialny w	ZPZ Lublin	4 250	PLN	2 824	PLN	1 mies. WIBOR+	31.08.2019

LP	Rodzaj kredytu	Kredytobiorca	Kwota kredytu / pożyczki wg umowy	Waluta	Kwota kredytu / pożyczki pozostała do spłaty	Waluta	Stopa procentowa	Termin spłaty
	rachunku kredytowym						marża banku	
6	Kredyt obrotowy nieodnawialny w rachunku kredytowym	ZPZ Lublin	2 000	PLN	1 676	PLN	1 mies. WIBOR+ marża banku	31.08.2019
7	Kredyt w rachunku bieżącym	PPZ Bronisław	700	PLN	0	PLN	1 mies. WIBOR+ marża banku	31.08.2019
8	Kredyt obrotowy odnawialny w rachunku kredytowym	PPZ Bronisław	4 000	PLN	3 581	PLN	1 mies. WIBOR+ marża banku	31.08.2019
9	Kredyt obrotowy nieodnawialny w rachunku kredytowym	PPZ Bronisław	7 800	PLN	6 167	PLN	1 mies. WIBOR+ marża banku	31.08.2019
10	Kredyt w rachunku bieżącym	PEPEES	4 000	PLN	35	PLN	1 mies. WIBOR+ marża banku	31.08.2019
11	Kredyt obrotowy odnawialny w rachunku kredytowym	PEPEES	10 000	PLN	10 000	PLN	1 mies. WIBOR+ marża banku.	31.08.2019
12	Kredyt obrotowy nieodnawialny w rachunku kredytowym	PEPEES	16 500	PLN	16 500	PLN	1 mies. WIBOR+ marża banku	31.08.2019
13	Kredyt w rachunku bieżącym	ZPZ Lublin	750	PLN	0	PLN	1 mies. WIBOR+ marża banku	31.08.2019
14	Kredyt obrotowy odnawialny w rachunku kredytowym	ZPZ Lublin	4 250	PLN	1 953	PLN	1 mies. WIBOR+ marża banku	31.08.2019
15	Kredyt obrotowy nieodnawialny w rachunku kredytowym	ZPZ Lublin	2 000	PLN	1 790	PLN	1 mies. WIBOR+ marża banku	31.08.2019
16	Kredyt w rachunku bieżącym	PPZ Bronisław	700	PLN	0	PLN	1 mies. WIBOR+ marża banku	31.08.2019
17	Kredyt obrotowy odnawialny w rachunku kredytowym	PPZ Bronisław	4 000	PLN	3 989	PLN	1 mies. WIBOR+ marża banku	31.08.2019
18	Kredyt obrotowy nieodnawialny w rachunku kredytowym	PPZ Bronisław	7 800	PLN	7 795	PLN	1 mies. WIBOR+ marża banku	31.08.2019

LP	Rodzaj kredytu	Kredytobiorca	Kwota kredytu / pożyczki wg umowy	Waluta	Kwota kredytu / pożyczki pozostała do spłaty	Waluta	Stopa procentowa	Termin spłaty
19	Kredyt obrotowy, związany z prowadzoną działalnością gospodarczą	CHP Energia	2 500	PLN	1 700	PLN	1 mies. WIBOR+ marża banku	13.09.2018
	RAZEM		102 500	PLN	84 510*	PLN		

*W sprawozdaniu z sytuacji finansowej jest kwota 90.728; różnica dotyczy części kredytów długoterminowych, które zostaną spłacone w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Zabezpieczenia

Dziewięć pierwszych kredytów uzyskano na podstawie jednej umowy tzw. „Umowy o multiliniję”. Zabezpieczeniem powyższych kredytów jest:

- hipoteka umowna łączna w wysokości 58 500 tys. PLN na nieruchomościach:
 - należących do PPZ Bronisław S.A
 - należących do ZPZ Lublin Sp. z o.o.
- cesja praw z polisy ubezpieczeniowej nieruchomości:
 - należących do PPZ Bronisław S.A.
 - należących do ZPZ Lublin Sp. z o.o.
- zastaw rejestrowy na środkach należących do PEPEES S.A.
 - należących do PPZ Bronisław S.A.
 - należących do ZPZ Lublin Sp. z o.o.
- cesja praw z polisy ubezpieczeniowej środków trwałych
- zastaw rejestrowy na zapasach o wartości nie niższej niż 145% salda kredytu obrotowego wraz z cesją polisy ubezpieczeniowej zapasów
- cesja praw z polisy ubezpieczeniowej zapasów
- przelew wierzytelności wynikających z tytułu prowadzonej działalności spółek PEPEES S.A., PPZ Bronisław S.A, ZPZ Lublin Sp. z o.o.
- weksel in blanco z deklaracją wekslową.

Następne dziewięć kredytów zostało udzielonych na podstawie tzw. „Umowy limitu kredytowego wielocelowego”, której zabezpieczeniem jest:

- weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową wystawiony przez:
 - PEPEES S.A.
 - PPZ Bronisław S.A.
 - ZPZ Lublin Sp. z o.o.
- hipoteka umowna do kwoty 58 500 tys. PLN na nieruchomościach:
 - należących do PPZ Bronisław S.A.
 - należących do ZPZ Lublin Sp. z o.o.
- cesja praw z polisy ubezpieczeniowej nieruchomości:
 - należących do PPZ Bronisław S.A.
 - należących do ZPZ Lublin Sp. z o.o.
- zastaw rejestrowy na środkach trwałych
 - należących do PEPEES S.A.
 - należących do PPZ Bronisław S.A.
 - należących do ZPZ Lublin Sp. z o.o.
- cesja praw z polisy ubezpieczeniowej środków trwałych
- zastaw rejestrowy na zapasach

- należących do PEPEES S.A.
 - należących do PPZ Bronisław S.A.
 - należących do ZPZ Lublin Sp. z o.o.
- cesja praw z polisy ubezpieczeniowej zapasów
- cesja generalna 40% należności
- należących do PEPEES S.A.
 - należących do PPZ Bronisław S.A.
 - należących do ZPZ Lublin Sp. z o.o.

Ad. 19

Zabezpieczeniem kredytu jest weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, poręczenie wekslowe udzielone przez PEPEES S.A. oraz pełnomocnictwo do rachunku bieżącego.

Informacje o niespłaceniu kredytu lub pożyczki lub naruszeniu istotnych postanowień umowy kredytu lub pożyczki, w odniesieniu do których nie podjęto żadnych działań naprawczych do końca okresu sprawozdawczego:

Wszystkie kredyty spłacane są zgodnie z terminami zapadalności wynikającymi z zawartych umów. W okresie sprawozdawczym nie naruszono żadnych postanowień umów kredytowych.

8.17 Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
a) długoterminowe (od roku do 5 lat)	4 775	7 446
b) krótkoterminowe (do roku)	2 876	2 587
Razem	7 651	10 033

Powyższe zobowiązanie wynika z umów zawartych na sfinansowanie samochodów osobowych oraz maszyn i urządzeń. Płatności dokonywane są w comiesięcznych ratach zgodnie z harmonogramem spłat, ostatnia płatność nastąpi w listopadzie 2023 roku. Zobowiązanie jest oprocentowane według zmiennej stopy procentowej WIBOR 1M oraz marży. Zgodnie z postanowieniami umów, na Leasingobiorcę przechodzą wszystkie uprawnienia związane z rękojmią i gwarancją. Wyjątkiem jest możliwość odstąpienia od umowy sprzedaży, które to uprawnienie przysługuje wyłącznie Leasingodawcy. Do obowiązków Leasingobiorcy należy terminowa płatność rat, zgodnie z zaakceptowanym przez niego harmonogramem. W przypadku opóźnień w płatnościach rat lub ich braku, Leasingodawcy przysługuje prawo do wypowiedzenia umowy i zwrotu przedmiotu leasingu. Po zakończeniu umowy leasingu własność przedmiotu leasingu jest przenoszona przez Leasingodawcę na Leasingobiorcę.

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO	2019	2020-2023	Razem
Wartość nominalna opłat leasingowych	3 084	5 029	8 113
Przyszłe koszty finansowe	(208)	(254)	(462)
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	2 876	4 775	10 033

8.18 Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ EMERYTALNYCH I PODOBNYCH (WG TYTUŁÓW)	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
a) długoterminowe, w tym:	2 381	2 249
- odprawy emerytalne	467	429
- nagrody jubileuszowe	1 914	1 820
b) krótkoterminowe, w tym:	296	327
- odprawy emerytalne	82	38
- nagrody jubileuszowe	214	289
Razem	2 677	2 576

ZMIANA STANU ZOBOWIĄZAŃ Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ EMERYTALNYCH I PODOBNYCH (WG TYTUŁÓW)	2018 rok	2017 rok
a) stan na początek okresu	2 576	2 571
- odprawy emerytalne	468	429
- nagrody jubileuszowe	2 108	2 142
b) zwiększenia (z tytułu)	468	425
- odprawy emerytalne	116	85
- nagrody jubileuszowe	352	340
c) wykorzystanie (z tytułu)	345	304
- odprawy emerytalne	22	18
- nagrody jubileuszowe	323	286
d) rozwiązanie (z tytułu)	22	116
- odprawy emerytalne	12	28
- nagrody jubileuszowe	10	88
d) stan na koniec okresu	2 677	2 576
- odprawy emerytalne	550	468
- nagrody jubileuszowe	2 127	2 108

W PEPEES S.A. nagrody jubileuszowe wypłacane są pracownikom, legitymującym się co najmniej 20-letnim stażem pracy ogółem, co 5 lat. Do okresu pracy uprawniającego pracownika do nabycia prawa do nagrody jubileuszowej wlicza się okresy pracy w PEPEES S.A. oraz spółkach wyodrębnionych z PEPEES S.A. z zastrzeżeniem przejścia pracownika z PEPEES S.A. do tych spółek na podstawie art. 23¹ Kodeksu Pracy oraz okresy pracy we wszystkich jednostkach będących pracodawcami w rozumieniu przepisów Kodeksu Pracy oraz okresy pracy na roli w przypadku przejścia gospodarstwa rolnego na własność przez pracownika.

Warunkiem nabycia prawa do nagrody jubileuszowej jest przepracowanie w PEPEES S.A. i spółkach zależnych wyodrębnionych z PEPEES S.A., z zastrzeżeniem przejścia pracownika z PEPEES S.A. do tych spółek na podstawie art. 23¹ Kodeksu Pracy, co najmniej 5 lat.

Podstawę wymiaru nagrody stanowi równość 150% płacy minimalnej brutto określonej na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów.

Kwota nagrody jubileuszowej będzie naliczana jedynie za czas pracy w PEPEES S.A. oraz w spółkach wyodrębnionych z PEPEES S.A. z zastrzeżeniem przejścia pracownika z PEPEES S.A. do tych spółek na podstawie art. 23¹ Kodeksu Pracy.

Wysokość nagrody w zależności od stażu pracy ogółem wynosi następujący procent podstawy wymiaru:

- po 20 latach pracy 200%,
- po 25 latach pracy 250%,
- po 30 latach pracy 300%,
- po 35 latach pracy 350%,
- po 40 latach pracy i każdych następujących 5-letnich okresach pracy 400%.

Pracownikom zatrudnionym w niepełnym wymiarze czasu pracy wysokość nagrody jubileuszowej nalicza się proporcjonalnie do wymiaru czasu pracy określonego w umowie o pracę.

Odprawy emerytalne i rentowe w Spółce wypłacane są zgodnie z zapisami art. 92¹ Kodeksu Pracy.

Pracownikowi spełniającemu warunki uprawniające do renty inwalidzkiej lub emerytury, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę lub emeryturę, przysługuje odprawa pieniężna w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia.

Emeryci i renciści ponownie zatrudnieni nie nabywają ponownie prawa do odprawy.

Wysokość zobowiązań w **ZPZ Lublin** na poszczególne okresy została wyliczona przez niezależnego aktuarium.

Podstawę wymiaru nagrody stanowi wynagrodzenie zasadnicze w dniu nabycia prawa do nagrody. Wysokość nagrody jest zależna od stażu pracy i wynosi za każde przepracowane 5 lat 100% wynagrodzenia zasadniczego.

Okresy pracy uprawniające do odprawy zostały określone w Zakładowym Układzie Zbiorowym Pracy. Po przepracowaniu 20 i więcej lat wysokość odprawy wynosi 200% płacy zasadniczej.

Pracownik, który otrzymał odprawę, nie może ponownie nabyć do niej prawa.

Podstawowe założenia aktuarialne	Dzień bilansowy	Dzień bilansowy
	31.12.2018	31.12.2017
Roczna stopa wzrostu wynagrodzeń	3,50%	3,50%
Stopa dyskontowa	2,80%	3,20%

8.19 Zobowiązania z tytułu dostaw oraz pozostałe zobowiązania

ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
- z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	13 064	15 026
- do 12 miesięcy	13 064	15 026
- z tytułu ubezpieczeń społecznych, podatków, ceł i innych świadczeń	2 651	2 614
- z tytułu wynagrodzeń	1 341	1 596
- zaliczki otrzymane na dostawy	575	375
- inne	181	732
Razem zobowiązania z tytułu dostaw oraz pozostałe	17 812	20 343

8.20 Pochodne instrumenty finansowe

Na dzień bilansowy 31.12.2018 Grupa PEPEES nie posiadała nierozliczonych kontraktów terminowych.

8.21 Rezerwy i bierne rozliczenia międzyokresowe

REZERWY, BIERNE ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE, PRZYCHODY PRZYSZŁYCH OKRESÓW (WG TYTUŁÓW)	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
a) długoterminowe, w tym:	6 269	6 901
- dotacje do rzeczowych aktywów trwałych	6 269	6 901
b) krótkoterminowe, w tym:	3 816	1 978
- dotacje do rzeczowych aktywów trwałych	622	625
- dopłaty do kredytów	-	8
- koszty ochrony środowiska	96	123
- rezerwy na wynagrodzenia	753	616
- niezafakturowane usługi	24	31
- wykorzystane prawo do emisji gazów	942	305
- rezerwa na premie dla Zarządu i pracowników	1 379	270
Razem	10 085	8 879

ZMIANA STANU REZERW KRÓTKOTERMINOWYCH (WG TYTUŁÓW)	2018 rok	2017 rok
a) stan na początek okresu	1 978	1 877
- dotacje do rzeczowych aktywów trwałych	625	491
- rezerwy na świadczenia wykonane przez kontrahentów	31	71
- dopłaty do kredytów	8	22
- opłata za korzystanie ze środowiska	123	165
- rezerwy na wynagrodzenia	616	498
- prawo do emisji gazów	305	337
- premia dla Zarządu	270	284
- pozostałe	-	9
b) zwiększenia (z tytułu)	2 192	1 476
- dotacje do rzeczowych aktywów trwałych	-	211
- rezerwa na wykorzystane prawa do emisji CO2	637	305
- opłata za korzystanie ze środowiska	96	123
- rezerwy na wynagrodzenia za urlopy wypoczynkowe	326	536
- rezerwy na świadczenia wykonane przez kontrahentów	24	31
- premia dla Zarządu i pracowników	1 109	270
c) wykorzystanie (z tytułu)	354	1 375
- opłata za korzystanie ze środowiska	123	165
- rezerwy na wynagrodzenia za urlopy wypoczynkowe	189	418
- rezerwa na wykorzystane prawa do emisji CO2	-	337
- rezerwa na świadczenia wykonane przez kontrahentów	31	71
- dotacje do rzeczowych aktywów trwałych	3	77
- dopłaty do kredytów	8	14
- premia dla Zarządu i pracowników	-	284
- pozostałe	-	9
e) stan na koniec okresu	3 816	1 978
- dotacje do rzeczowych aktywów trwałych	622	625
- dopłaty do kredytów	-	8
- rezerwa na wykorzystane prawa do emisji CO2	942	305
- opłata za korzystanie ze środowiska	96	123
- rezerwy na wynagrodzenia za urlopy wypoczynkowe	753	616
- premia dla Zarządu i pracowników	1 379	270
- rezerwy na świadczenia wykonane przez kontrahentów	24	31

8.22 Odroczonego podatek dochodowy*Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego*

REZERWY Z TYTUŁU ODROCZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
Różnica pomiędzy wartością bilansową, a podatkową rzeczowych aktywów trwałych	5 836	6 287
Niezrealizowane różnice kursowe	2	2
Należne, lecz nieotrzymane odsetki	504	(36)
Inne	128	5
Razem rezerwy z tytułu odroczonego podatku	6 470	6 258

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

AKTYWA Z TYTUŁU ODROCZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
Niewypłacone wynagrodzenia	137	150
Rezerwa na premie dla Zarządu i pracowników	262	51
Rezerwa na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe	123	100
Świadczenia emerytalne i nagrody jubileuszowe	508	489
Niezrealizowane różnice kursowe	62	48
Odpisy aktualizujące zapasy	78	45
Odpisy aktualizujące udziały	565	565
Zobowiązania z tytułu przedmiotu leasingu	1 095	1 385
Korekty konsolidacyjne –zyski zatrzymane	(500)	(585)
Rezerwa na wykorzystane prawo do emisji CO2	179	58
Wycena majątku	2 428	2 456
Strata podatkowa	26	81
Pozostałe	6	6
Razem aktywa z tytułu odroczonego podatku	4 969	4 849

9. Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów**9.1 Przychody ze sprzedaży produktów**

PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW (STRUKTURA RZECZOWA - RODZAJE DZIAŁALNOŚCI)	2018 rok	2017 rok
• z działalności kontynuowanej	224 087	203 379
- produkty ziemniaczane	219 627	199 329
- energia cieplna	-	352
- energia elektryczna	4 460	3 698
• z działalności zaniechanej	-	-
Przychody netto ze sprzedaży produktów, razem	224 087	203 379

9.2 Przychody ze sprzedaży usług

PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY USŁUG (STRUKTURA RZECZOWA - RODZAJE DZIAŁALNOŚCI)	2018 rok	2017 rok
- przychody z dzierżawy nieruchomości	605	1 109
- przesył energii elektrycznej	53	54
- dostawa wody i odprowadzanie ścieków	-	1
- wynajem urządzeń i samochodu	51	216
- usługi dla rolników	307	423
- pozostałe usługi	168	28
Przychody netto ze sprzedaży usług, razem, w tym:	1 184	1 831
• z działalności kontynuowanej	1 184	1 831

9.3 Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów

PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY TOWARÓW I MATERIAŁÓW (STRUKTURA RZECZOWA - RODZAJE DZIAŁALNOŚCI)	2018 rok	2017 rok
- ziemniaki	7 324	9 129
- produkty ziemniaczane	661	1 860
- środki ochrony roślin	3 213	3 648
- materiały i odpady (złom, makulatura, odcisk pofermentacyjny)	235	454
- certyfikaty energetyczne	3 185	3 742
- pozostałe	52	230
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, razem	14 670	19 063
<i>z działalności kontynuowanej</i>	<i>14 670</i>	<i>19 063</i>

9.4 Koszty według rodzaju

KOSZTY WEDŁUG RODZAJU	2018 Rok	2017 Rok
a) amortyzacja	11 383	9 193
b) zużycie materiałów i energii	116 340	122 605
c) usługi obce	23 108	22 038
d) podatki i opłaty	5 014	4 819
e) wynagrodzenia	27 056	24 637
f) ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	5 914	5 558
g) pozostałe koszty rodzajowe (z tytułu)	2 507	1 912
- koszty reprezentacji i reklamy	513	379
- podróże służbowe	192	166
- koszty ubezpieczeń majątkowych i osobowych	591	418
- koszty analiz, badań i ekspertyz naukowych	446	355
- pozostałe koszty	765	594
Koszty według rodzaju, razem	191 322	190 762
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	7 572	(9 296)
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	(3 785)	(1 441)
Koszty sprzedaży (wielkość ujemna)	(10 746)	(11 475)
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	(31 347)	(26 874)
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	153 016	141 676

9.5 Koszty świadczeń pracowniczych

KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH	2018 Rok	2017 Rok
e) koszty wynagrodzeń, w tym:	27 056	24 637
- wynagrodzenia z tytułu umów o pracę	23 454	22 473
- wynagrodzenia z tytułu umów zleceń i podobnych	1 318	1 330
- wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej	782	609
- odprawy ekonomiczne i nagrody jubileuszowe	243	135
- rezerwy na wynagrodzenia z tytułu niewykorzystanych urlopów	150	104
- rezerwy z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych	1 109	-
- rezerwy na premie dla Zarządu i pracowników	-	(14)
f) ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia, w tym:	5 914	5 558
- koszty ubezpieczeń społecznych	4 385	4 027
- odpisy na fundusz pracy	471	436
- odpisy na fundusz świadczeń socjalnych	588	608
- koszty szkoleń pracowniczych	76	129
- odzież robocza	88	152
- koszty badań lekarskich i BHP	184	163
- pozostałe świadczenia	122	43
Razem koszty świadczeń pracowniczych	32 970	30 195

9.6 Pozostałe przychody operacyjne

POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	2018 Rok	2017 Rok
a) zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	184	89
b) rozwiązane rezerwy (z tytułu)	185	108
- spłata należności	185	108
c) dotacje rządowe, w tym:	630	651
- dotacje do rzeczowych aktywów trwałych	622	625
- dotacje do kredytów inwestycyjnych	8	26
d) pozostałe, w tym:	377	217
- otrzymane odszkodowania, kary i grzywny	276	165
- nadwyżki majątku	2	6
- inne koszty	99	46
Pozostałe przychody operacyjne,	1 376	1 065

9.7 Pozostałe koszty operacyjne

INNE KOSZTY OPERACYJNE	2018 Rok	2017 Rok
a) strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	-	6
b) pozostałe, w tym:	3 543	4 885
- darowizny	73	54
- likwidacja zapasów magazynowych	11	-
- koszty sądowe i postępowania spornego	45	53
- odpis aktualizujący wartość firmy	-	4 346

INNE KOSZTY OPERACYJNE	2018 Rok	2017 Rok
- odpis należności	201	42
- nieplanowane odpisy amortyzacji	1 060	38
- zapłacone odszkodowania, kary i grzywny	65	43
- odpisane należności	87	45
- niedobory	18	35
- koszty komornicze	2	1
- koszty napraw powypadkowych	40	168
- przekwalifikowanie wyrobów	3	26
- pozostałe	163	34
Pozostałe koszty operacyjne, razem, w tym:	1 768	4 891
- z działalności zaniechanej		-

9.8 Koszty finansowe

KOSZTY FINANSOWE	2018 Rok	2017 Rok
a) odsetki od kredytów i pożyczek	2 265	1 886
b) pozostałe odsetki	18	28
c) ujemne różnice kursowe	268	1 203
- zrealizowane	268	1 254
- niezrealizowane	-	(51)
d) inne koszty finansowe	523	454
- prowizje od kredytów i zwrot opłat BFG	147	137
- opłaty leasingowe	343	246
- aktualizacja wartości kredytu	10	32
- dyskonto od wykupu wierzytelności	23	16
- rezerwy na koszty finansowe	-	23
Koszty finansowe, razem	3 074	3 571

9.9 Przychody finansowe

PRZYCHODY FINANSOWE	2018 Rok	2017 Rok
a) dywidendy	122	122
b) odsetki od pożyczek	206	28
c) odsetki od lokat	142	124
d) aktualizacja wartości aktywów finansowych	2 886	
e) odsetki od należności	46	88
f) przychody ze zbycia aktywów finansowych	24	7
g) dodatnie różnice kursowe	145	-
- zrealizowane	248	-
- niezrealizowane	(103)	-
Przychody finansowe, razem	3 571	369

9.10 Podatek dochodowy

PODATEK DOCHODOWY	2018 Rok	2017 Rok
Podatek bieżący	(7 367)	(5 387)
Podatek odroczony	362	(73)
Podatek dochodowy, razem	(7 005)	(5 460)
- z działalności zaniechanej	-	-

Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej :

Wyszczególnienie	2018 Rok	2017 Rok
Wynik finansowy brutto przed opodatkowaniem	30 419	18 651
Wyłączenia konsolidacyjne	(2 593)	368
Straty spółek	1 776	2 198
Wynik finansowy brutto bez wyłączeń konsolidacyjnych	29 602	21 217
Podatek dochodowy wg ustawowej stawki 19%	(5 624)	(4 031)
Podatek od trwałych różnic pomiędzy zyskiem brutto a podstawą opodatkowania	(1 381)	(1 429)
Obciążenie wyniku według efektywnej stopy wynoszącej 23,03% w 2018 r. i 29,27% w 2017 r.	(7 005)	(5 460)

Grupa nie stanowi podatkowej grupy kapitałowej wg przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Każda ze spółek rozlicza podatek dochodowy samodzielnie.

W roku 2018 zostało odprowadzone 8.061 tys. złotych podatku dochodowego, w tym za rok 2017 – 2.406 tys. zł, a za rok bieżący 5.655 tys. zł. Należny podatek, zgodnie z osiągniętymi dochodami podatkowymi, wynosi 7.367 tys. złotych. Zobowiązania z tytułu podatku bieżącego wynoszą 1.712 tys. zł.

9.11 Zysk oraz całkowity dochód przypadający na jedną akcję

Zysk na akcję wyliczono jako iloraz zysku przypadającego na udziały jednostki dominującej za dany okres do średnioważonej liczby akcji. Wszystkie akcje są zwykłe na okaziciela.

Średnioważona liczba akcji				
początek okresu	koniec okresu	ilość dni (A)	liczba akcji w danym okresie (B)	(A) x (B) / 365
2018-01-01	2018-12-31	365	95 000 000	95 000 000
suma:		365	średnia ważona:	95 000 000

ZYSK NA JEDNĄ AKCJĘ	2018 rok	2017 rok
Zysk (strata) netto	23 091	13 364
Średnioważona liczba akcji	95 000 000	95 000 000
Podstawowy zysk netto na akcję (wyrażony w złotych na jedną akcję)	0,243	0,141
Zysk netto, zastosowany przy ustalaniu rozwodnionego zysku na akcję	23 091	13 364
Ważona średnia liczba akcji zwykłych dla potrzeb rozwodnionego zysku na akcję	95 000 000	95 000 000
Rozwodniony zysk netto na akcję (wyrażony w złotych)	0,243	0,141

CAŁKOWITY DOCHÓD (STRATA) NA JEDNĄ AKCJĘ	2018 rok	2017 rok
Całkowity dochód (strata) netto w tys. zł	22 945	13 470
Liczba akcji	95 000 000	95 000 000
Całkowity dochód (strata) na jedną akcję w złotych	0,242	0,142

9.12 Stanowisko Zarządu dot. realizacji prognozy

Grupa nie publikowała prognoz dotyczących jednostkowych wyników. W najbliższej przyszłości Grupa nie planuje publikacji prognoz na kolejne lata.

9.13 Informacje dotyczące wypłaconej lub zadeklarowanej dywidendy, łącznie i w przeliczeniu na jedną akcję, z podziałem na akcje zwykłe i uprzywilejowane

Emitent nie wypłacał i nie deklarował wypłaty dywidendy.

10. Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych

10.1 Uzgodnienie kwot ujętych w śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych z saldem środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych w bilansie

Wyszczególnienie	2018 rok	2017 rok
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	39 806	30 638
Kredyty w rachunku bieżącym	(35)	(292)
Różnice kursowe z wyceny środków pieniężnych	(7)	10
Stan środków pieniężnych w rachunku przepływów pieniężnych	39 764	30 356

10.2 Transakcje o charakterze niepieniężnym

Wyszczególnienie	2018 rok	2017 rok
Nabycie aktywów poprzez leasing finansowy	(594)	(5 937)
Wycena kredytu według skorygowanego kosztu (zmiana)	10	32
Naliczone, lecz niezapłacone odsetki od pożyczki	204	210

10.3 Niewykorzystane limity w rachunku bieżącym

Na dzień 31.12.2018 Grupa dysponowała niewykorzystanymi przyznanymi w rachunku bieżącym środkami kredytowymi w kwocie 10.865 tys. zł (31.12.2017: 9.708 tys. zł).

11. Pozycje warunkowe

a) zobowiązania warunkowe

Na majątku spółek z Grupy ustanowione są hipoteki i zastawy oraz przelewy wierzytelności z umów ubezpieczeniowych majątku, będące zabezpieczeniem kredytów.

Spółka PEPEES otrzymuje dopłaty do oprocentowania kredytów inwestycyjnych. Wartość dopłat

otrzymanych do 31.12.2018 wynosi 980 tys. złotych. W przypadku niespełnienia warunków zawartych w umowach kredytowych, tj. m.in.:

- niespłacania rat i odsetek w ustalonych w umowach terminach,
- niezrealizowania inwestycji zgodnie z planem,
- wykorzystania kredytu niezgodnie z przeznaczeniem,

dopłaty podlegają zwrotowi. Spółce nie grozi niespełnienie powyższych warunków, ponieważ inwestycje już zostały zrealizowane zgodnie z planem i kredyty wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, a raty i odsetki Spółka spłaca w ustalonym terminie.

Mogą wystąpić zobowiązania wynikające z umów o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy. Umowy takie są zawarte z kilkoma osobami w spółce Emitenta. W przypadku rozwiązania z nimi stosunku pracy Spółka ma obowiązek wypłacić odszkodowanie w kwocie ok. 1.116 tys. złotych.

b) aktywa warunkowe

Grupa posiada w wieczystym użytkowaniu 680.849 m² gruntów, których wartość na dzień 31.12.2018, wynikająca z decyzji ustalającej opłatę roczną, wynosi 23.336 tys. złotych (31.12.2017- 13.603 tys. zł).

Spółki z Grupy płacą corocznie opłatę w wysokości 3% od wartości. Opłata w roku 2018 wyniosła 419 tys. zł (w 2017 r. 415 tys. złotych). Natomiast opłata za 2019 r. wyniesie 694 tys. zł.

12. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

12.1 Transakcje emitenta ze spółkami zależnymi

a) Przychody ze sprzedaży produktów i towarów

Rodzaje przychodów	2019 rok	2017 rok
Przychody ze sprzedaży wyrobów jednostkom zależnym	211	172
Przychody ze sprzedaży towarów jednostkom zależnym	191	105
Przychody ze sprzedaży surowców do produkcji jednostkom zależnym	3 078	2 320
Przychody ze sprzedaży usług jednostkom zależnym	356	271
Przychody ze sprzedaży środków trwałych	-	48
Razem przychody od jednostek powiązanych	3 836	2 916

Cenę sprzedaży ustala się stosując metodę „koszt plus”, bądź na podstawie cenników obowiązujących z podmiotami niepowiązаныmi.

b) Zakupy towarów i usług

Rodzaje zakupów	2018 rok	2017 rok
Zakupy produktów od jednostek zależnych	5 365	4 518
Zakupy usług od jednostek zależnych	365	228
Zakupy towarów od jednostek zależnych	2 361	3 478
Razem zakupy od jednostek powiązanych	8 091	8 224

c) odsetki od udzielonych pożyczek i poręczeń

Rodzaje	2018 rok	2017 rok
ZPZ Lublin	128	128
PPZ BRONISŁAW	178	167
CHP Energia	551	264
GR PONARY	18	-
Pepees Inwestycje	40	-
Razem	915	559

d) Salda rozrachunków na dzień bilansowy powstałe w wyniku sprzedaży/zakupu towarów/usług

Rozrachunki z podmiotami zależnymi	2018 rok	2017 rok
Należności - PPZ Bronisław	1 241	-
Należności - CHP Energia	371	196
Zaliczki - CHP Energia	461	162
Należności – GR PONARY	1	-
Należności – OZENERGY	5	5
Zobowiązania – ZPZ Lublin	82	148
Zobowiązania - PPZ BRONISŁAW	19	1 979
Zobowiązania - CHP Energia	-	42
Saldo rozrachunków z jednostkami powiązаныmi	1 978	(1 806)

e) e) Saldo rozrachunków z tytułu pożyczek

Podmiot zależny	Kwota pożyczki wg umowy	Stan zadłużenia na dzień	
		31.12.2018	31.12.2017
ZPZ Lublin	3 000	3 000	3 000
PPZ BRONISŁAW	2 000	-	2 000
CHP Energia	5 683	2 453	2 619
GR PONARY	550	553	-
Pepees Inwestycje	1 450	1 465	-
Razem należności od jednostek powiązanych	12 683	7 471	7 619

Wszystkie transakcje z jednostkami powiązаныmi są zawierane na warunkach rynkowych.

12.2 Transakcje emitenta z akcjonariuszami

W dniu 4 stycznia 2018 r. Emitent zawarł z dwoma osobami fizycznymi, akcjonariuszami Spółki, warunkowe umowy sprzedaży, na podstawie których nabył pakiet 32,6% udziałów w Gospodarstwie Rolnym Ponary Sp. z o.o. Tym samym Emitent stał się właścicielem 100% udziałów w Ponarach.

12.3 Transakcje emitenta z kluczowym personelem kierowniczym i nadzorującym**a) świadczenia dla kluczowego personelu kierowniczego (członków Zarządu) oraz członków Rady Nadzorczej (w tys. zł)**

Zarząd w tys. zł:	Rok 2018	Rok 2017
Krótkoterminowe świadczenia	1 378	1 530
Świadczenia po okresie zatrudnienia	0	0
Pozostałe świadczenia długoterminowe	0	0
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	0	0
Płatności w formie akcji	0	0
Rada Nadzorcza w tys. zł		
Krótkoterminowe świadczenia	412	319
Świadczenia po okresie zatrudnienia	0	0
Pozostałe świadczenia długoterminowe	0	0
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	0	0
Płatności w formie akcji	0	0

Wysokość świadczeń w podziale na poszczególnych Członków Zarządu oraz Członków Rady Nadzorczej została zaprezentowana w Sprawozdaniu z działalności Grupy Kapitałowej za 2018 r.

b) transakcje z członkami kluczowego personelu oraz bliskimi członkami ich rodzin

W okresie sprawozdawczym Spółka nie zawierała transakcji z członkami kluczowego personelu i bliskimi członkami ich rodzin.

13. Zarządzanie ryzykiem finansowym

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Grupy obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko płynności, ryzyko walutowe oraz ryzyko kredytowe. Zarządy spółek weryfikują i uzgadniają zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka - zasady te zostały w skrócie omówione poniżej. Grupa monitoruje również ryzyko cen rynkowych dotyczące wszystkich posiadanych przez nią instrumentów finansowych.

Ryzyko stopy procentowej

Narażenie Grupy na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim kredytów, których oprocentowanie zależy od stopy redyskonta weksli oraz stawki WIBOR. W związku z tym, że wszystkie kredyty długoterminowe są preferencyjne o niskiej stawce oprocentowania ryzyko stopy procentowej nie jest wysokie i Spółka nie zawierała kontraktów na zamianę stóp procentowych.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto w ujęciu rocznym na racjonalne możliwe zmiany stóp procentowych przy założeniu niezmiennych innych czynników (w związku z zobowiązaniami o zmiennej stopie procentowej).

Zwiększenia/zmniejszenia o pkt procentowe	Wpływ na wynik	
	Rok 2018	Rok 2017
Zwiększenie oprocentowania kredytów o 1%	(429)	(521)
Zmniejszenie oprocentowania kredytów o 1%	429	521

Ryzyko walutowe

Grupa narażona jest na ryzyko związane przede wszystkim z walutą euro z tytułu zawieranych transakcji. Ryzyko takie powstaje w wyniku dokonywania sprzedaży na eksport i do krajów Unii

Europejskiej. Grupa nie zabezpieczała się przed ryzykiem walutowym żadnymi instrumentami finansowymi (np. opcjami walutowe lub innymi instrumentami pochodnymi). Specyfika działalności sprawia, że obok wpływów walutowych ze sprzedaży towarów występują też duże zakupy w walucie euro. Pozycje te w znaczący sposób bilansują się i per saldo zmniejszają wpływ ryzyka walutowego na działalność i wyniki finansowe.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto, w związku ze zmianą wartości przychodów i kosztów w przypadku wahania kursu USD i EUR o 0,1 PLN/EUR/USD.

Zwiększenia/zmniejszenia kursu walut	Wpływ na wynik	
	Rok 2018	Rok 2017
Wzrost kursu PLN/USD o 0,1	475	406
Wzrost kursu PLN/EUR o 0,1	1 206	1 069
Spadek kursu PLN/USD o 0,1	(475)	(406)
Spadek kursu PLN/EUR o 0,1	(1 206)	(1 069)
Razem wpływ na wynik	+/-1 681	+/-1 475

Ponadto Grupa posiada na rachunku bankowym środki pieniężne i należności w euro i dolarach amerykańskich.

Skutki zmiany kursu posiadanych na dzień bilansowy walut USD i EUR o 0,1 PLN/EUR/USD przedstawia poniższa tabela.

Zwiększenia/zmniejszenia kursu walut	Wpływ na wynik	
	2018	2017
Wzrost kursu PLN/USD o 0,1	84	67
Wzrost kursu PLN/EUR o 0,1	171	167
Spadek kursu PLN/USD o 0,1	(84)	(67)
Spadek kursu PLN/EUR o 0,1	(171)	(167)
Razem wpływ na wynik	+255	+/-234

Ryzyko cen towarów

Ryzyko cenowe w segmencie „przetwórstwo ziemniaków” jest istotne, ponieważ ceny zależą m.in. od warunków atmosferycznych. W ciągu roku występują wysokie wahania cen, jednak Grupa w tym zakresie nie stosowała dotychczas żadnych zabezpieczeń.

Ryzyko kredytowe

Aktywa finansowe, które mogą potencjalnie narażać Grupę na koncentrację ryzyka kredytowego, obejmują głównie inwestycje, należności z tytułu dostaw i usług oraz należności pozostałe. Środki pieniężne i środki z ograniczoną możliwością dysponowania są lokowane w instytucjach finansowych, które w opinii zarządu spółki są wiarygodne.

Grupa narażona jest w dużym stopniu na ryzyko kredytowe związane przede wszystkim z należnościami handlowymi. Prowadząc działalność handlową, spółka realizuje sprzedaż produktów i usług podmiotom gospodarczym z odroczonym terminem płatności, w wyniku czego może powstać ryzyko nieotrzymania należności od kontrahentów za dostarczone produkty i usługi. Spółka, w celu zminimalizowania ryzyka kredytowego, a także w celu utrzymywania możliwie najniższego kapitału obrotowego zarządza ryzykiem poprzez obowiązującą procedurę przyznawania kontrahentom limitu kredytu kupieckiego i określenie formy jego zabezpieczenia. Ocena kontrahentów i ubezpieczenie należności realizowane jest przez firmę KUKÉ S.A. Przyjęty okres spłaty należności związany z normalnym tokiem sprzedaży wynosi 14–60 dni. Kontrahent kupujący z odroczonym terminem płatności jest indywidualnie oceniany pod kątem ryzyka kredytowego. Należności kontrahentów są regularnie monitorowane przez służby finansowe. W przypadku wystąpienia należności przeterminowanych zgodnie z obowiązującymi procedurami następuje wstrzymanie sprzedaży i uruchamiana jest windykacja należności.

Ryzyko związane z płynnością

Celem Grupy jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością, a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe krótko- i długoterminowe oraz leasing.

14. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest zapewnienie zdolności do kontynuowania działalności z uwzględnieniem realizacji planowanych inwestycji, przy jednoczesnym zwiększaniu wartości Grupy dla akcjonariuszy.

Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Do zadłużenia netto Grupa wlicza kredyty, pożyczki, zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych. Kapitał własny obejmuje kapitał własny należny akcjonariuszom Jednostki Dominującej.

Dane w tys. złotych

	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Kredyty, pożyczki, zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	128 693	116 897
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania	17 812	20 343
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (-)	(39 806)	(30 638)
Zadłużenie netto	106 699	106 602
Kapitał własny	165 399	141 282
Kapitał i zadłużenie netto	272 098	247 884
Wskaźnik dźwigni	39,21%	43,00%

Monitoring struktury finansowania dokonywany jest w celu zapewnienia niezbędnego poziomu finansowania inwestycji założonych w Strategii Grupy Kapitałowej PEPEES na lata 2013-2018.

Wskaźnik dźwigni uległ w roku 2018 poprawie z powodu wzrostu kapitału własnego Grupy.

15. Informacje dotyczące dywidend

Spółki z Grupy Kapitałowej nie wypłacały w okresie sprawozdawczym i porównywalnym dywidend. Zarządy spółek nie deklarowały i nie proponowały dywidend z podziału zysków za rok 2018.

16. Przeciętne zatrudnienie w Grupie

Wyszczególnienie	Przeciętna liczba zatrudnionych w roku 2018	Przeciętna liczba zatrudnionych w roku 2017
Pracownicy umysłowi	150	142
Pracownicy na stanowiskach robotniczych	347	358
Osoby korzystające z urlopów wychowawczych i bezpłatnych	-	4
Razem	497	504

17. Wynagrodzenie biegłego rewidenta

Należne wynagrodzenie biegłego rewidenta za przegląd i badanie sprawozdań finansowych spółek z Grupy i skonsolidowanego sprawozdania finansowego wynosi 59,7 tys. zł plus podatek VAT. Innych usług biegły rewident Grupie PEPEES nie świadczył.

18. Wskazanie istotnych postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, dotyczących zobowiązań oraz wierzytelności emitenta, ze wskazaniem przedmiotu postępowania, wartości przedmiotu sporu, daty wszczęcia postępowania, stron wszczętego postępowania oraz stanowiska emitenta

Nie toczą się żadne postępowania przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego, organem administracji publicznej dotyczące zobowiązań oraz istotnych wierzytelności Emitenta. Do Sądu Apelacyjnego została skierowana sprawa z powództwa akcjonariusza o uchylenie dwóch uchwał walnego zgromadzenia, tj. w sprawie powołania członków rady nadzorczej oraz przeznaczenia zysku za rok 2017.

19. Zdarzenia pod dniem bilansowym

15 stycznia 2019 r. odbyło się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki PEPEES, które dokonało zmiany w statucie Spółki i upoważniło Radę Nadzorczą do przyjęcia tekstu jednolitego statutu Spółki.

20. Zatwierdzenie sprawozdania do publikacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd Jednostki Dominującej w dniu 26 marca 2019 r.

PODPISY CZŁONKÓW ZARZĄDU JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ

Prezes Zarządu – Wojciech Faszczeński

Członek Zarządu – Tomasz Rogala

PODPIS OSOBY, KTÓRA SPORZĄDZIŁA SPRAWOZDANIE

Główna księgowa – Wiesława Załuska